

Naša anketa

V Banskobystrickom samosprávnom kraji kandiduje za „župana“ riaditeľ Múzea SNP v B. Bystrici Stanislav Mičev. Prečo ho treba podporiť?

Ján Páleš, člen ZO SZPB Banská Bystrica – Rudlová: – Ja Stana Mičeva podporím preto, lebo ho poznám veľa rokov, poznám dobre jeho názory na protifašistické hnutie, jeho odborné kvality historika, organizačné schopnosti ako generálneho riaditeľa múzea SNP v Banskej Bystrici, spoluorganizátora Stretnutia generácií na Kališti, organizátora osláv výročí SNP, ale aj ako človeka otvoreného, prístupného na dialóg a aj ako aktívneho kritika politiky Mariana Kotlebu, ĽSNS a všetkých „profundáckych“ teórií a názorov.

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen: – Stanislav Mičev je už funkciou generálneho riaditeľa Múzea SNP najvhodnejšou morálnou protiváhou Mariana Kotlebu.

Nadchádzajúce voľby sú opäť zrážkou dvoch protichodných ideológií, ako tomu bolo od 20-tych rokov 20. storočia. Na porážku krajnej pravice sa preto opäť musia spojiť všetky politické strany. A spojiť sa tak, že podporia najväčšiu autoritu z protikandidátov a tou je Stanislav Mičev.

Verím, že ešte nevymrelo v našich ľuďoch a politických reálnych, trpezlivých myslenie a že všetci dokážeme povýšiť osobné záujmy nad celospoločenskými.

Ivan Kusý, predseda ZO SZPB Fončorda B. Banská Bystrica: – Stanislav Mičev má všetky predpoklady na to, aby bol zodpovedným predsedom samosprávneho kraja. Nepotrebuje sa vymedzovať voči žiadnej politickej strane, má potrebný občiansky a odborný rozhľad a požíva prirodzenú autoritu aj v nadregionálnej úrovni. Ostáva len dúfať, že sa pred voľbami neobjaví nejaká kaníkovská kampaň, ktorá zvedie voličov na problematiku koľaj.

Peter Baroš, podpredseda ZO SZPB Banská Bystrica Stred: – Riaditeľ Múzea SNP Stanislav Mičev je skúsený manažér, ktorý dobre dokáže analyzovať všetko, čo by mohlo viesť k pozitívnym zmenám. Dokáže aktivovať príslušné fórum „na presadenie“ zmien. A nielen to. Je to zrelý človek so zásadnými životnými postojmi. Vie sa rýchlo orientovať v interdisciplinárnych odvetviach hospodárskeho aj spoločenského života.

Práve S. Mičev v prípade víťazstva vo voľbách má najlepšie predpoklady na vykonanie očakávaných zmien na úrovni BBSK a aj v jeho pôsobnosti.

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Americká prax falošných správ

Dôveryhodnosť amerických médií je na nízkom bode, čo dokazujú aj uznávané prieskumy. Podľa Gallupovej agentúry si 55 % občanov USA myslí, že informácie hlavných médií sú zámerne prekrútené a teda nepravdivé. Harvardská Harrisova agentúra zistila, že až 65 % voličov sa domnieva, že väčšina mainstreamových správ je falošná („fake news“).

Aj prodemokratická Harvardská univerzita priznáva, že 80 % a občas aj 90 % všetkého amerického spravodajstva počas prvých sto dní Trumpovho prezidentovania bolo voči nemu negatívne zaujatých, a podiel takýchto správ nikdy neklesol pod 70 %.

Výňatok z hlavných správ, 19. 6. 2017

Medaila „Za vernosť“

ÚR SZPB udelila brigádnemu generálovi v. v. Milanovi Píkovi Medailu „Za vernosť“, za významnú činnosť pri presadzovaní pokrokových demokratických a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu.

S ohľadom na jeho zdravotný stav medailu z rúk predsedu SZPB Pavla Sečkára prevzala generálova dcéra Dagmar Sedláčková.

Brigádnny generál Milan Píka je na Slovensku posledný žijúci vojak, ktorý bojoval proti nacistom v službách Britského kráľovského letectva. O mesiac oslávi svoju 95-ku (narodil sa 28. júla 1922 v Hraniciach na Morave, ako syn generála Heliadora Píku a Márie Píkovej). – vič –

Prieskum: Voľby predsedu BBSK by opäť vyhral Marian Kotleba

Ak by sa voľby predsedu vyššieho územného celku konali tento (24.) týždeň v Banskobystrickom samosprávnom kraji (BBSK), zvíťazil by Marian Kotleba (ĽSNS). Vyplýva to z júňového prieskumu verejnej mienky agentúry Focus.

Súčasný šéf BBSK a predseda strany Kotleba ĽSNS by získal hlasy 25,9 percenta rozhodnutých respondentov. Na druhom mieste by so ziskom 20 percent skončil pod-

nikateľ Ján Lunter, na treťom mieste poslanec NR SR za stranu SaS Martin Klus (16,6 percenta).

Aktuálne preferencie ďalších kandidátov na predsedu BBSK sú podľa prieskumu agentúry Focus nasledovné: Stanislav Mičev (12,9 percenta), Martin Juhaniak (10,4 percenta), Ivan Saktor (6,6 percenta), Milan Urbáni (4,8 percenta) a Igor Kašper (2,8 percenta).

Podľa prieskumu by 10,1 percenta respondentov nešlo voliť a 32,2 percenta respondentov odpovedalo na otázku prieskumu „neviem“.

Podľa hlavných správ, 19. 6. 2017

Otázka na Stanislava Mičeva

Čo vám, ako kandidátovi na „župana“, hovoria tieto výsledky? Je M. Kotleba vo vašom kraji poraziteľný?

– Výsledky prieskumu Focusu treba hodnotiť podľa doby kedy boli realizované. Moja intenzívna kampaň začala 10. júna. Niektoré výsledky ma však

prekvapili. Hlavne podľa mňa nereálne nízky zisk Igora Kašpera. Viac ako 25 % súčasného predsedu je síce veľa, ale je jasné, že ak sa kandidáti dohodnú na spoločnom postupe, tak ako som to navrhol, nemá šancu vyhrať. – r –

Pravda o katastrofe WTC sa dostáva zo zajatia

Po pätnástich rokoch sa opäť objavili reportáže, na ktorých vtedajší staviteľský expert Donald Trump hovorí, že dvojčky WTC nemohli spadnúť z dôvodu nárazu dopravných lietadiel do nich.

Donald Trump poskytol po 11. 9. 2001 celú sériu rozhovorov. Hlavnou otázkou vždy bolo, prečo boli budovy kompletne zničené? Veď išlo o stavby, ktoré mali vydržať silné zemetrasenia a zrazu ich zlikvidovali iba obyčajné dopravné lietadlá z duralu.

Trump od začiatku stál za verziou, že veže dvojčiat boli zamínované zvnútra. Uvádzal, že budovy boli postavené ako veľmi mocné stavby. „Spomeňte si, bol tam silný výbuch bomby v roku 1993. Výbušnina bola umiestnená na najzraniteľnejšie miesto. Do základu, na ktorom sa drží celá budova. No mrakodrap tento výbuch vydržal. Bol som v budove po tomto teroristickom čine spolu so svojimi technikmi. Nemohol som vtedy uveriť vlastným očiam. Výbuch poškodil polovicu opôr, no mrakodrap stál, akoby sa nič nedialo. Bola to neuveriteľne pevná budova!“, hovorí v dokumente.

Mimoriadna správa

Po ďalšej časti dokumentu, ktorá aj názorne približuje originálnu podstatu konštrukcie stavby Donald Trump hovorí, že zrútenie sa budov protirečí všetkým zákonom fyziky. Prečo sa veže mrakodrapov zrútili, to sa oficiálne nevie dodnes. Správa vyšetrotateľov o tom tiež nič dôveryhodné neuvádza.

Taliansky novinár Giulietto Chiesa venoval vyšetrovaniu tohto teroristického aktu veľa rokov. Vytvoril sériu reportáží i plnohodnotný dokumentárny film. Jeho názory sú zhodné s názormi Donalda Trumpa. „Nemôže sa stať, aby lietadlá, hoci aj veľkých rozmerov, mohli zničiť také veže. Toto je len divadlo, gigantické divadlo, ktoré bolo iba pravdepodobné. Štruktúra tamých lietadiel nemohla byť taká, žeby prerazila (kovový obal budov) takým spôsobom, ako nám to ukazovali... Jediné časti lietadiel, ktoré mohli hrať v tomto divadle nejakú úlohu, boli motory. V takej rýchlosti sa mohli len polámať,“ hovorí G. Chiesa. Ak teda budovy dvojčiat boli zamínované zvnútra, vzniká až otázka. Ktože ich zamínoval a kto skryl pred verejnosťou túto informáciu? Giulietto Chiesa hovorí, že:

(Pokračovanie na str. 3)

Na zamyslenie: Je horšia zbraň ako ohováranie – pravda.
Charles Maurice de Talleyrand

MZV RF vyzval USA aby si ctili sýrsku suverenitu!

USA musia koordinovať s partnermi a oficiálnym Damaškom svoje konanie ohľadne riešenia sýrskej krízy, vyhlásil na spoločnej tlačovej konferencii ministrov zahraničia štátov BRICS ruský šéf diplomacie Sergej Lavrov.

„Bezpečnostné zóny sú jedným z možných variantov spoločného postupu. Prizývame všetkých vyvarovať sa jednostranných konaní, ctíť suverenitu Sýrie a pripojiť sa k spoločnej práci, ktorá je odsúhlasená s vládou Sýrie,“ poznamenal Lavrov.

Podľa jeho slov všetci si musia ctíť územnú celistvosť Sýrie, ako to hovorí rezolúcia Bezpeč-

nostnej rady OSN č. 2254 a ďalšie dokumenty OSN.

Lavrov tiež zdôraznil, že všetci si musia odsúhlasovať operácie na sýrskom území s Damaškom, „o to viac, ak sa jedná o obsadenie nejakých území v Sýrii, vrátane území, ktoré môžu vyvolávať otázky ohľadne skutočných zámyslov tých, kto takéto obsadzovanie uskutočňuje“. Pripomenul, že presne takto koná Rusko, Irán

a Turecko, keď navrhujú v Astane iniciatívy v rámci rozhovorov o Sýrii.

Pripomeňme si, že koalícia na čele s USA, bojujúca so zoskupením „Islamský štát“ pôsobí na území Sýrie bez povolenia Damašku. Napriek tomu už neraz útočila na vládne sily a ich spojencov.

Podľa ria.ru, 19. 6. 2017

Generálny štáb Ruska: Občianska vojna v Sýrii je fakticky zastavená

Po podpise dohody v Astane o bezpečnostných zónach je občianska vojna v Sýrii fakticky zastavená, vyhlásil náčelník Hlavnej operačnej správy GŠ Ruska genplk. Sergej Rudskoj.

„Kardinálne a na lepšiu stranu sa zmenila situácia po podpise memoranda o vytvorení bezpečnostných zón na území Sýrskej arabskej republiky, v Astane dňa 4. 5. 2017. Fakticky je tým zastavená občianska vojna v Sýrii“, uvádza jeho slová RIA Novosti.

Rudskoj k tomu dodal, že memorandum umožní aj začatie prác na obnove obcí, ktoré nie sú obsadené teroristami. Obyvateľstvo sa podľa neho vracia do oslobodených miest a obcí, obnovujú sa domáce hospodárstva. Pracuje sa aj na

sprevádzkovaní objektov zásobovania elektrinou, prepravných uzlov, ciest, vodných kanálov a zavodnenia poľnohospodárskych polí.

Lenže činy koalície na čele s USA nenapomáhajú zničeniu teroristov Islamského štátu vládnymi vojskami Sýrie. Len mu prekážajú, dodal Rudskoj a zvýraznil, že ruskí vojaci nevidia významné výsledky boja koalície s IŠ. Koalícia síce deklaruje za svoj cieľ boj s terorizmom, no v skutočnosti „bombarduje sýrske vojská, prepúšťa bojovníkov IŠ z rajónov, v ktorých sú obkľúčení, posilňujú tým teroristické zoskupenia v rajóne Palmýri a Dejr az-Zora.

Očakávame od našich partnerov z koalície, že prijímú opatrenia na nedopúšťanie podobných prípadov, že konkrétnejšie sa začnú zaoberať bojom s teroristickými zoskupeniami IŠ na území Sýrie“, uzavrel Rudskoj.

-r-

Spoločná armáda – nová európska utópia?

Nemecká ministerka obrany Ursula von der Leyen vyhlásila, že spoločná armáda v EÚ nebude. A čo bude? Najpravdepodobnejšie to bude omnoho tesnejšia spolupráca s Francúzskom v obrannej sfére. Lenže aj toto nie je bez otázok.

Ursula Leyen pre Funke Mediengruppe vyhlásila, že EÚ sa nechystá konkurovať NATO. Ozbromované sily vraj budú formované národnými parlamentmi a budú to oni, kto bude prijímať rozhodnutia o účasti svojich vojsk v tej, či onej operácii. Ministerka zároveň neodmieta tézu, že referendum vo V. Británii a prezidentské voľby v USA „otvorili Európanom oči“ a teraz si budú brať

zabezpečenie svojej obrany do vlastných rúk.

Už predtým kancelárka A. Merkelová a prezident E. Macron nariadili ministerstvám obrany a financií rozpracovať iniciatívu o založení obranného fondu do 13. júla. „Mohli by sme spoločne financovať európske drony z obranného fondu... ďalším projektom by mohla byť spoločná európska príprava dôs-

tojníkov,“ povedala U. Leyen.

Pripomeňme, že s myšlienkou vytvorenia európskej armády prišiel predseda EK Jean-Claude Juncker. „Musíme dať nový priechod otázke o európskom obrannom zväze, vrátane vytvorenia európskej armády. Ide o hudbu budúcnosti a je ju už počuť, lenže mnohí Európania ju zatiaľ nepočujú,“ povedal v novembri 2016. Doplnil k tomu aj výhodu v nákupe výzbroje, ktorá bude konštruovaná spoločnými úsiliami.

-r-

Vojna v Afganistane – Taliban pripravuje USA druhý Vietnam

Dňa 14. 6. 2017 americký prezident Donald Trump rokoval s Jamesom Mattisom, hlavou Pentagonu. Trump a Mattis dospeli k názoru, že je potrebné v Afganistane posilniť americký vojenský kontingent. Momentálne majú Američania v Afganistane približne 8 000 vojakov.

Američania už neúspešne bojujú v Afganistane 16 rokov a nedokážu sa z konfliktu vymaňovať. Len pre informáciu – vojna vo Vietname trvala v období 1965–1973, takže v Afganistane sa už Američania trápia 2x dlhšie. Pritom na rozdiel od sovietsko-afganskej vojny 1979–1989 Rusi necvičia afganských Talibancov a ani ich nezásobujú zbraňami a zbraňovými

systémami. Rovnako afganských Talibancov nefinancujú ani monarchie Perzského zálivu, tie sa servilne skláňajú pred USA.

Ako je teda možné, že údajne najsilnejšia armáda sveta nedokáže poraziť pastierov kôz, ozbrojených kalašnikovmi, ktorí nemajú okrem ručných zbraní k dispozícii ťažké bojové vozidlá a ani letectvo? Pritom Američania bombardujú v Afganistane 16 rokov aj zakázanou kazetovou muníciou, bielym fosforom či napalmom a na ich konte sa nachádzajú státisíce mŕtvych civilistov. Ako je možné, že Taliban napriek americkej prítomnosti kontroluje 60 % afganského územia a je pripravený pripraviť Američanom nový Vietnam?

Hlavnespravy.sk, 16. 6. 2017 (výňatok)

Čo píšú iní

■ Zastavte barbarstvo!

Podľa informácií z dennej tlače plánuje „elita“ Národného múzea, v spolupráci s ministerstvom kultúry, odstrániť z panteonu zverenej budovy busty Júliusa Fučíka, Fráňa Šrámka a ďalších spisovateľov, slovom osobností českej národnej kultúry.

Ich inštalácia vraj bola „politicky motivovaná a len zaberajú miesto iným, avšak „nesporným“ osobnostiam, akými boli, napríklad, mocnár František Jozef I., nielen v dobe senility prezývaný „starý Procházka“, alebo Heinrich Clam-Martinič, ktorého musí redakcia nemenovaných novín uviesť s poznámkou, že to bol „rakúsky politik a ministerský predseda Predlitavska“.

Júliusa Fučíka a Fráňa Šrámka dnes nepoznajú azda len absolventi a frekventanti našich slobodných ponovembrových škôl. Obaja po sebe zanechali dielo, vrátane Reportáže spod šibenice, ktorá sa v roku 1995 dočkala 317-teho cudzojazyčného vydania, a Strieborného vetru, ktoré sa natrvalo zapísalo do našich národných dejín.

Predtým „sa vyhadzovali“ Masaryk a Beneš, dnes Fučík a Šrámek, a zajtra dnešní „vyhadzovači“? *Predsedníctvo Únie českých spisovateľov (výňatok)*

■ Putin reaguje činmi na Macronove slová

Emmanuel Macron a Angela Merkelová sa správajú ako rozmazané deti Európy, ktorej Rusko v minulom storočí dvakrát prinieslo slobodu: spočiatku 13 miliónov sovietskych vojakov zložilo hlavy v boji s nacizmom a potom Gorbačov našiel v sebe odvahu odštartovať v rokoch 1986–1987 zníženie napätia v studenej vojne.

Z absolútne nepochopiteľného presvedčenia si prezident Francúzska a kancelárka NSR myslia, že môžu vybudovať silnú a rozkvitajúcu Európu bez Ruska. A prakticky nikto v ich stranách a v opozícii nehovorí, že hlasitými vyjadreniami a ignoranciou hlbokých geopolitických síl práve oni vytlačujú svoje štáty z dejín.

Atlantico, 14. 6. 2017 (výňatok)

■ V Nemecku sa začali vykopávky možnej Jantárovej izby

V nemeckom Durýnsku pri meste Nordhausen začali archeológovia vykopávky na mieste možného nachádzania sa Jantárovej izby.

Podľa Thüringer Allgemeine sa tu v časoch Tretej ríše nachádzal tajný podzemný závod Mittelwerk na montáž rakiet V-1 a V-2 (Vergeltungswaffe – zbraň odvety). Pracovali tu väzni z koncentračného tábora Dora-Mittelbau.

Neue Nordhauser Zeitung uvádza, že jeden z doposiaľ žijúcich väzňov v apríli 1945 pozoroval, ako vojaci Wehrmachtu zakopávali do zeme obrovské kontajnery, ktoré mohli obsahovať časti Jantárovej izby.

Podľa ria.ru, 14. 6. 2017

■ Prezident Kiska... o stave republiky

Keď hovorím o bezpečnosti Slovenska a jeho budúcnosti, nemôžem sa nedotknúť vstupu fašistov do parlamentnej politiky po minuloročných voľbách. Je to niečo, čo sa naša spoločnosť stále snaží spracovať a hľadá spôsoby ako tomu čeliť.

Je našou povinnosťou prispieť k tomu, aby nikde na Slovensku nemali ľudia pocit, že sa na nich zabudlo. Musíme sa navzájom počúvať a pokúšať sa spolu rozprávať. Snažiť sa pochopiť, čo nás trápi – prečo je časť spoločnosti ochotná podporovať fašistickú stranu. Či vôbec všetci rozumieme hrozbe pre našu demokraciu, slobodu a budúcnosť, ktorú ľudová strana Naše Slovensko a podobné spolky reprezentujú. Či voľba extrémistov nie je v prípade časti voličov volanie o pomoc, ku ktorému by sme nemali byť hluchí.

Prezident.sk, 14. 6. 2017 (výňatok)

■ S Maďarmi sme sa zmierili, Maďari s nami nie

Fakľový pochod v čiernych uniformách a nenávisťné výkriky: „Nenávidíme ťa Slovensko! a Minden vissza!“ (Všetko späť) pred slovenským veľvyslanectvom v Budapešti 7. júna 2017 evokovali štyridsiate roky minulého storočia, keď po Viedenskej arbitráži horthyovské vojská obsadili juh našej krajiny. Každoročné akcie Hnutia 64 žúp a Jobbiku k výročiu Trianonu nás utvrdzujú v názore, že v povedomí Maďarov, ako panského národa v Uhorsku, sa vlastne nič nezmenilo. To len my sme zabudli na historické súvislosti, na okupáciu južného Slovenska po roku 1938, na vítanie admirála Horthyho v Košiciach spisovateľom Sándorom Máraim a politikom Jánosom Esterházym, na maďarský teror, na krvavé Vianoce v Šuranoch, na druhú etapu

(Pokračovanie na str. 4)

Malá pripomienka veľkej udalosti

V pondelok 5. júna 2017 sa pri pomníku „textilákov“ pri rybárskom moste zišlo niekoľko členov Oblastného výboru SZPB, aby si v prítomnosti viceprimátora mesta Ružomberok M. Slašťana pripomenuli, že v dňoch 4.–6. júna 1939 sa Ružomberok stal dejiskom neobyčajnej udalosti.

Vojaci spolu s občanmi mesta rozohnali gardistickú zábavu v Hrabovskej doline, vyhnali členov Hlinkovej gardy z mesta, oslavovali Československú republiku, protestovali proti spojenectvu s hitlerovským Nemeckom a predstavitel'ov ľudáckeho režimu označili za zradcov národa. Počet účastníkov vzbury bol niekoľko tisíc – veď len vojakov bolo po jej potlačení takmer 1400 rozohnaných do posádok po celom Slovensku, stovky ich bolo odsúdených. Celú vzburu musela potlačiť pechota z Dolného Kubína a tanky z Martina.

Počas rozsiahleho zatýkania civilných účastníkov sa ukázalo, že vzburu mala korene v prípravách ozbrojeného povstania proti ľudáckemu režimu.

Z rámca búrlivých udalostí a protestov, odohrávajúcich sa na rôznych miestach Slovenska, sa tie ružomerské vymykali jednou významnou zvláštnosťou: ako jediné mali dlhší čas pripravovanú koncepciu, ktorá smerovala alebo k pripojeniu sa k povstaniu ilegálnej vojenskej organizácie Obrana národa, alebo k masovému odchodu vojakov a ozbrojených

občanov k československému vojenskému odboju v Poľsku. Vzburu mala svoje bezprostredné obeť.

Už počas prvého dňa bol zastrelený jeden z ilegálnych pracovníkov, desiatnik Štefan Kančovský. Neskôr, pri skupinovom prechode vojakov do Poľska, bol smrteľne postrelený vojak Anton Bukna. Textilák Jozef Daneš zahynul v koncentračnom tábore Leopoldov. Veľa ďalších pykalo roky v krimináloch.

Ružomberok sa tak už v prvých týždňoch existencie Slovenského štátu stal, podobne ako v roku 1944 na začiatku SNP, jedným z najvýznamnejších miest odporu proti totalite.

Je našou spoločnou hanbou, že v meste s takou silnou anti-

fašistickou tradíciou takmer nik nevie, ako naši predkovia nastupovali do boja proti fašizácii spoločnosti a spolupráci s nacizmom. A ešte väčšia hanba je, ak sú trestne stíhaní študenti Filozofickej fakulty UK v Bratislave za vyjadrenie svojho odmietavého postoja k oslavovaniu Jozefa Tisa. Vracia sa nám história,

v ktorej boli občania tvrdo prenasledovaní za rovnaké postoje?

Našou drobnou oslavou sme tak chceli vyjadriť nielen spomienku na hrdinstvo ružomerských vzbúrencov z roku 1939, ale i podporu všetkým, ktorí dokážu verejne vystúpiť proti hrozbe fašizmu aj dnes.

Oblastný výbor SZPB Ružomberok

Čo nám odpovedalo ministerstvo spravodlivosti?

„Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len MS SR) bol doručený Váš list zo dňa 25. 5. 2017, v ktorom ste vyjadrili rozhorčenie a nesúhlas s prejavmi extrémizmu a vyzvali ste zodpovedné štátne orgány a samosprávy, aby konali v záujme demokracie.“

V nadväznosti na Váš list a v ňom vyjadrené obavy, Vás ubezpečujeme, že MS SR je rovnako znepokojené aktivizáciou a narastajúcimi verejnými prejavmi a obhajovaním extrémistických myšlienok na verejnosti a podniká v rámci svojej pôsobnosti kroky zamerané na boj proti extrémizmu.

Medzi opatrenia, ktoré môže MS SR v tejto oblasti prijímať patrí najmä tvorba legislatívy v oblasti trestného práva. S cieľom účinnejšieho vyšetrenia trestných činov extrémizmu a rasovo motivovaných trestných činov sme preto pristúpili k novelizácii Trestného zákona a Trestného poriadku, ktoré boli schválené a sú účinné od 1. januára 2017.

Novela Trestného zákona okrem iného sprecizovala definíciu rasovo motivovaného trestného činu, úpravu skutkovej podstaty trestného činu podnecovania k národnostnej, ra-

sovej a etnickej nenávisti, definíciu extrémistického materiálu, definíciu skutkovej podstaty založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd a ďalšie.

Pôsobnosť prejednávateľ a rozhodovať o veciach týkajúcich sa trestných činov extrémizmu podľa § 140a Trestného zákona prešla výlučne na Špecializovaný trestný súd v Pezinku. Nakoľko od pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu sa odvíja aj pôsobnosť Úradu špeciálnej prokuratúry, súčasne došlo aj k rozšíreniu jeho pôsobnosti. Na toto opatrenie nadväzovala potom aj špecializácia v rámci Policajného zboru v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR. Od februára 2017 vznikla Národná protiteroristická jednotka Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, ako osobitný útvar s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky na

odhaľovanie a vyšetrenie trestných činov extrémizmu.

V nadväznosti na túto úpravu MS SR pristúpilo aj k rozšíreniu sústavy znaleckých odborov a odvetví, a to o osobitný znalecký odbor pre oblasť extrémizmu. V praxi sa ukázalo, že absencia takéhoto znaleckého odboru bránila dôslednému vyšetreniu trestných činov extrémizmu. Nový znalecký odbor *Spoločenské a humanitné vedy* sa delí na dve odvetvia: *Politický extrémizmus* a *Náboženský extrémizmus*.

K uvedeným zmenám MS SR pristúpilo vzhľadom na narastajúce prejavy extrémizmu, rasizmu, či xenofóbie v spoločnosti s cieľom dôkladného a náležitého objasnenia takýchto trestných činov, pričom sa zároveň usilujeme podporovať aktivity smerujúce k prevencii takejto činnosti, okrem iného v rámci poskytovania dotácií v oblasti ľudských práv. V dodatočnej výzve na rok 2017 boli stanovené dve priority a to prevencia extrémizmu a regionálny dosah.

Marián Filčík, riaditeľ odboru ľudských práv

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

Ján Páček, predseda OblV SZPB, B. Bystrica: – Odpoveď je jasná. 72 rokov žije naša spoločnosť bez vojnového konfliktu, hoci naši vojaci sa už rozhodnutím politikov k takémuto konfliktu opäť pripravujú. Nezdá sa vám priatelia, že história sa opakuje?

Trochu som odbočil od podstaty otázky, ale len preto, lebo vidím, ako je väčšina mládeže ovplyvnená sociálnymi sieťami. Mladá generácia si neuvedomuje, čo môže nastať a čo ju môže čakať, ak by sa k moci dostali fašisti a extrémisti. V dobe „na stráž“ zdraviacich sa mužičkov v zelených tričkách na VÚC v B. Bystrici náš kraj prišiel o euro fondy, ktorými sa mohli opraviť naše cesty, dofinancovať školstvo a sociálne služby. Toto sú len hmotné straty. Nehovorím o možnom prenasledovaní politických odporcov, tak ako sa to dialo v 30-tych rokoch v Nemecku.

Martin Matula, predseda ZO SZPB, Sučany: – Riaditeľ Múzea SNP v B. Bystrici Stanislav Mičev dobre ovláda blízku históriu, ktorá nás ukrutne zasiahla. Múdri hovoria, že dejiny sa radi opakujú, keď aj v podobných obmenách. Ak nechceme znova zažiť fašizmus a jeho praktiky s terorom, tak na riadiacich postoch potrebujeme takýchto ľudí.

Touto cestou ďakujem riaditeľovi múzea a jeho pracovníkom za pomoc a dodanie materiálu pri zriadení stálych výstav – o SNP a odboji v Základnej škole SNP v Sučanoch.

Ján Šnyr, tajomník OblV SZPB, Bardejov: – Stana Mičeva podporujeme ako skúseného a zodpovedného funkcionára, ktorý má predpoklady vyriešiť problémy v Banskobystrickom samosprávnom kraji.

Jaroslav Bulko, predseda OblV SZPB, Žiar nad Hronom: – Doterajší predseda BBSK sa netají obdivom k fašistickému slovenskému štátu a k ideológii, ktorou sa tento štát riadil. Po štyroch rokoch je potrebná zmena, aby sa na čelo kraja, ktorý bol centrom SNP, postavil človek, pre ktorého sú tradícia boja proti fašizmu a odkaz SNP posvätné.

My, členovia SZPB i sympatizanti, ak dáme jednotne hlas S. Mičevovi, môžeme pri roztrieštenej politickej scéne naozaj reálne rozhodnúť o úspechu nášho kandidáta i o svojom vlastnom osude. Naozaj hlasujeme za neho bez obáv, pretože on sa odkazu boja proti fašizmu nespreneverí!

Mária Jendruščáková, tajomníčka OblV SZPB, Vranov nad Topľou: – My, všetci členovia ZO SZPB pri oblastnom výbore vo Vranove n/T, až na malilinké percento, podporujeme kandidatúru riaditeľa Múzea SNP Stanislava Mičeva za banskobystrického župana.

Niektorí z nás S. Mičeva poznajú osobne, iní z vystúpení v televízii, rozhlase... Je inteligentný, veľmi múdry a preto niet najmenších pochyb, že sa na funkciu župana veľmi dobre hodí. Odporúčame svojim banskobystrickým kolegom a spoluobčanom, aby si zvolili práve jeho.

Pravda o katastrofe WTC sa dostáva zo zajatia

(Dokončenie zo str. 1)

„Teroristický čin, ako taký, bol organizovaný inými prostriedkami, inými z... z, priamo to zdôrazňujem, z tajných služieb Spojených štátov amerických! Do tohto bola, naisto, zapojená CIA, naisto sa toho zúčastnila FBI, dokonca ich najvyšší predstavitelia. Vopred pripravili zamínovanie. Zamínovali, samozrejme, boli to oddiely špeciálnych tajných služieb, ktoré zamínovali tri budovy. Po tom, počas tzv. teroristického činu, to odpálili. Na toto treba gigantickú tajnú organizáciu. Len oficiálni ľudia vo vnútri Spojených štátov amerických mohli urobiť túto prácu. Očividne,“ dodáva taliansky novinár.

Video rozhovoru s Donaldom Trumpom vyvolalo po 15-tich rokoch silnú reakciu v elektronických médiách.

Kvôli postojom Bojovníka, zhodnému so stanoviskom Donalda Trumpa, bol Bojovník i SZPB kritizovaný denníkom SME.

Ako sa však SME zachová dnes? Ospravedlní sa nám a uzná, že Bojovník sa v súboji inteligencií nedal poraziť konšpirátormi?

Video v ruštine: https://www.youtube.com/watch?v=_Glsny9Z_wA

Spracoval V. Mikunda

USA spresnili pravdu o Stalinových obetiach

...Alexander Isajevič Solženicyn, ktorý napísal knihu *Súostrovia Gulag*, uviedol v nej počet represírovaných „od oka“, pretože vtedy už žil v USA a teda nemal prístup k sovietskym archívom.

Napriek tomu sa však treba k nemu správať s úctou, pretože k takto vyrobenému faktú – 70 miliónov obetí – sa otvorene priznal.

Vďaka analytickému centru CIA Rand Corporation, ktoré sa opieralo o demografické údaje a analytické materiály, však dnes poznáme objektívnejšiu pravdu. A síce, že za obdobie, keď na čele ZSSR stál Stalin, bolo celkovo popravených 700 tisíc ľudí. No a z nich z politických dôvodov (tzv. článok 58) vraj bola popravená asi štvrtina.

Čo z toho vyplýva? Že skutočný počet stalinových obetí je 100-krát nižší, ako sa doposiaľ myslelo. Navyše je preukázané, že počet obyvateľstva v časoch Stalina, s výnimkou vojny, neustále rástol.

– vmi –

Poodhalenie tajomstva: prvé príznaky boja s Ruskom

Možno ani mnohí vojaci si nevedia predstaviť, ako by vyzeral ich boj s Ruskou armádou, resp. čo by sa udialo, kým by narazili na prvého ruského vojaka?

Prvý príznak: – znefunkčnenie všetkých spojovacích prostriedkov, kompletne vybitie batérií a akumulátorov v autách, tankoch a vôbec v obrnenej technike. Potom by sa prerazilo elektrické vedenie v každej technike (Rusi zdôrazňujú, že v akejkoľvek!). Na základe týchto elektromagnetických impulzov by „zdochli“ všetky motory a naštartovať by sa ich už nepodarilo.

Takto funguje systém „Chingan“ v okruhu 20 km.

Druhý príznak: – úplné znefunkčnenie všetkých systémov, ktoré používajú displej s kvapalnými kryštálmi, vyradenie z prevádzky všetkých prístrojov určenia cieľov PVO. Radary sú mŕtve, pôsobi na ne systém „Altair“.

Tretí príznak: – znefunkčnenie použitia akýchkoľvek druhov riadených zbraní od protitankových riadených striel až po protiletadlové rakety. Pri pokuse použiť klasickú muníciu, tá sa okamžite samolikviduje.

Toto zabezpečuje systém „Rtuť“ v okruhu 15 km. V Ruskej armáde má toto zariadenie každý prápor.

Štvrtý príznak: – znemožnené použitie všetkých dronov. Tie budú buď padať kvôli „zdochnutiu“ motora alebo vypnutia navigácie, alebo pristnú na území ovládanom Rusmi.

Systém „Krasucha-4“ vyradí z pre-

vádzky všetku palubnú aparatúru lietadla alebo akýchkoľvek iných lietajúcich systémov. Systém „Avtobaza“ ovládne riadenie bezpilotníkov.

(Rusi ich podarovali Iráncom a tí s ním prinútili pristáť americký útočný bezpilotník „Kandaharský zver“.)

Piaty príznak: – sa nie všetkým podarí zbadáť a pochopiť. Ide o fenomenálnu presnosť ruskej delostreleckej paľby, ktorá sa vedie z nedosiahnuteľných vzdialeností pre delostrelectvo protivníka. Prístroje ruského delostreleckého prieskumu a navádzania fungujú cez satelity a svoje bezpilotníky.

Rusi zmodernizovali delostrelecké granáty a tie dnes fungujú so systémom samonavádzania. Navyše lietajú ďalej a obsahujú viac výbušniny.

Desiatky helikoptér obsadia všetky cesty v tyle protivníka a začínajú poľovať na jednotlivých obrnencov, na automobily, vlaky... Železnica je paralyzovaná, všetky mosty sú vyhodené do vzduchu.

V nepriateľskom tyle niet svetla, všetky transformátorové stanice sú zničené. Zároveň sú diverznými skupinami likvidované civilné a vojenské štáby.

No a až potom z neba skáču ruskí vojenski výsadbári a specnaz „GRU“ (Hlavná správa rozviedky).

V. Mikunda, s využitím ruských prameňov

Prejav prezidenta Zemana v Lidiciach

...rád som prijal pozvanie do Lidíc, pretože práve tu si spomínam na tragickú udalosť našich dejín. Ak by to bola len nostalgická spomienka, tak by to bolo málo, ale bohužiaľ, ako hovoril Santayana, ľudia, ktorí zabudli na svoju minulosť, sú odsúdení na to, aby ju opäť prežili.

A my prežívame to, čomu sa hovorí ilúzia déja-vu, ilúziu už raz videného, ilúziu, že sa opäť vracia medzinárodný terorizmus. Lenže ona to nie je ilúzia, je to, ako sa kedysi hovorilo po sovietskej okupácii, tvrdá realita. **V minulosti bol medzinárodný terorizmus reprezentovaný predovšetkým rasovou nenávisťou, ktorú stelesňovalo nacistické Nemecko. Dnes je medzinárodný terorizmus charakterizovaný náboženskou nenávisťou islamského fundamentalizmu, ale výsledky sú v oboch prípadoch rovnaké.**

Dovoľte mi, aby som si spomenul na svoju nedávnu návštevu Číny, v závere ktorej som sa bol pokloniť obetiam tzv. Nankingskej masakry, kedy v roku 1937 zahynulo 300 000 civilných obyvateľov. Povedal by som, že vtedy sa začala 2. sv. vojna, vojna medzi Čínou a Japonskom. My sme príliš europocentrickí a domnievame sa, že 2. sv. vojna sa začala v septembri 1939, ale nebolo to tak.

Chcel by som pripomenúť, že v roku 1935, kedy Nemci okupovali demilitarizovanú zónu v Porýnsku, sa dalo dosiahnuť, že britské a nemecké divízie by bez jediného výstrelu porazili nemeckú okupačnú armádu, pretože tá nemala vo svojej výzbroji žiadne ostré náboje a mala príkaz okamžite sa stiahnuť, ak narazí na odpor.

Namiesto toho boli vydané niektoré

prázdne protestné rezolúcie proti porušeniu Versailleskej zmluve, i keď vtedy bol v Nemecku generálny štáb a jeho šéf, generál Halder, ktorý pokladal Adolfa Hitlera za nebezpečného blázna, pripravený práve na základe tohto záhadu britských a francúzskych ozbrojených síl Hitlera zvrhnúť. Ak by sa to stalo, nebola by Mnichovská dohoda, nebol by holokaust, nebola by 2. sv. vojna a teda, neboli by ani Lidice.

Ako málo vtedy chýbalo? Ale tzv. demokratické krajiny mali vtedy na čele zbabelcov. Nebol tam ani Churchill, ani de Gaulle, bol tam Chamberlain a bol tam Daladier, boli tam ľudia, ktorí sa v pohode svojich kancelárií obávali vtedy pacifisticky naladenej väčšiny svojich voličov, ktorí sa báli vojny. A pretože sa báli malej vojny, mali nakoniec vojnu veľkú.

Aj my sme dnes zbabelci... preto, pretože často otvárame náruč islamským radikálom, často hovoríme o tolerancii voči nim, často hovoríme o prispôbení sa ich kultúre, hoci je táto kultúra nezlučiteľná s európskou kultúrou, ktorá tu vznikala a vyrastala po mnohé, mnohé stáročia.

Myslím si, že dnes by sme si mali uvedomiť, že teroristické útoky v Európe sú práve dielom našej zbabelosti, ktorá je vydávaná za multikultúrnu toleranciu.

Lidice, 27. mája 2017

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 2)

maďarizácie, na zatvorenie 150 slovenských škôl a vyhnanie 900 slovenských učiteľov aj s rodinami.

Veď kto by už len rátal perzekvovaných a zavraždených Slovákov a Rusínov vo Felvidéku, keď sa o tom nepíše ani v slovenských učebniciach dejepisu, keď Máraimu aj Esterházyemu postavili v Košiciach, v podmienkach novej slovenskej štátnosti, bronzové pomníky ako spomienku na veľkých mužov maďarského národa.

K slovensko-maďarskému historickému zmiereniu „prispeľ“ nedávno minister pre národnostnú politiku Árpád János Potápi, ktorý žiadal zrušenie Benešových dekrétov, pretože podľa neho po vojne najviac trpeli Maďari v Československu, vraj prišli o štátnu príslušnosť v rodnej krajine a stali sa obeťou „diabolského plánu“...

Nuž, aký to bol diabolský plán svetových veľmocí, keď sa na Postupimskej konferencii 27. februára 1946 dohodla výmena slovenského a maďarského obyvateľstva na základe reciprocity, ktorú podpísala československá aj maďarská vláda?

Téma násilného odsunutia Maďarov zo Slovenska v rokoch 1945–1946 na základe Benešových dekrétov je zo strany Maďarov veľmi skreslená. „Argumentácia, že my sme Maďarov vyhnaní ako Česi sudetských Nemcov, nemá opodstatnenie,“ napísal slovenský historik a znalec budapeštianskych archívov Ladislav Deák. Podľa neho „ani jeden Maďar neodišiel z Československa na základe Benešových dekrétov.“

Maďarský okupačný režim priniesol po Viedenskej arbitráži so sebou na Slovensko tzv. anyásov z anyaországhu, teda z rodného Maďarska, a pretože toto územie bolo vrátené po vojne Československu, anyási sa stali cudzími štátnymi občanmi. V máji roku 1945 ich naložili do vlaku a museli odísť.

Maďarských fašistov, nyilasovcov, podieľajúcich sa na perzekúciách slovenského obyvateľstva, bolo okolo šesťtisíc a tí zutekali do Maďarska ešte pred skončením vojny. Občanov Maďarska, ktorí tu chceli zostať, no museli sa vrátiť domov, do Maďarska, bolo 31-tisíc. Treťou skupinou boli obyvatelia maďarskej národnosti, ktorí odišli na základe vzájomnej dohody o výmene obyvateľstva. Taká je pravda.

„Nespravodlivé Benešove dekréty“ na Slovensku sú mýtus, podobne ako násilná reslovakizácia údajne zameraná proti maďarskej národnosti.

Slovenská politika zanedbala jeden základný faktor, že slovensko-maďarské vzťahy neposudzuje z historického aspektu. Ak medzinárodné spoločenstvo po vojne anulovalo Mnichovskú dohodu ako protiprávny akt a v rámci nej anulovalo tiež Viedenskú arbitráž a tzv. Malú vojnu, nutne sa museli odstrániť aj dôsledky krutej maďarskej okupácie južného Slovenska. S tým sa musia Maďari zmieriť.

Napalete.sk, 9. 6. 2017 (krátené)

■ Austrálski marxisti zúria – ľudia nosia symbol z národnej vlajky a odmietajú islam!

Tí ľudia v Austrálii, ktorí majú na svojom tele vytetovaný Južný kríž, sú vraj členovia krajnej pravice. A tento Južný kríž je porovnávaný s nacistickou svastikou.

Ide vraj o osoby, ktoré tvrdošijne, malicherne až netolerantne prejavujú nevraživosť a nacionalistickú hrdosť.

Symbol Južného kríža začal byť vraj používaný antimoslimskými skupinami Raclaim Australia, voľne štruktúrovanou skupinou, ktorá protestuje proti islamu, a United Patriots Front, politickým zoskupením proti náboženskému fundamentalizmu a rovnostárstvu. Obe skupiny vznikli v roku 2015, ako následok diania a reakcie na teroristické útoky v Austrálii a vo svete.

Umelec, filmár, režisér a scenárista Warwick Thornton, ktorý nakrútil dokument o „unesenom symbole“ Južný kríž vidí nielen podobnosť, ale aj zhodu týchto dvoch symbolov – nacistickej svastiky a Južného kríža, ako predstaviteľov extrémneho nacionalizmu.

Čo s tým asi bude Austrália robiť, keď Južný kríž má aj na národnej zástave? A ten vždy vnímala ako symbol slobody Austrálie.

Parlamentnilisty.cz, 12. 6. 2017

■ Americké lietadlové lode – cieľ... pre čínske a ruské rakety?

Sebastian Roblin na portáli The National Intererst publikoval zaujímavý článok, v ktorom sa venoval americkým lietadlovým lodiam.

V minulosti boli lietadlové lode jedným z hlavných symbolov americkej vojenskej dominancie, no dnes pri bojovom strete so silným protivníkom, ktorý nie je predstaviteľom „tretieho sveta“ a „rozvojových krajín“, však hrozí aj americkým lietadlovým lodiam veľké nebezpečenstvo.

Najväčším problémom pre drahé lietadlové lode sú ponorky. Už počas 2. sv. vojny zlikvidovali ponorky viac lietadlových lodí ako letectvo, alebo hladinové loďstvo.

Hlavnospravy.sk, 12. 6. 2017 (výtah)

■ M. Krajniak: Návrh na zrušenie LSNS bol politickou objednávkou

Návrh generálneho prokurátora Jaromíra Čížnára rozpustiť ESNS bol politickou objednávkou. V diskusnej relácii Slovenského rozhlasu Sobotné dialógy to vyhlásil poslanec NR SR Milan Krajniak (Sme rodina) s tým, že jeho hnutie takýto postup nepodporuje.

„Je zlé, keď generálny prokurátor dá návrh na zrušenie politickej strany po tom, ako premiér Robert Fico (Smer-SD) a predseda NR SR Andrej Danko (SNS) verejne hovoria, že proti tej strane treba zakročiť. Vieme z kuloárov, že takáto objednávka tam bola. Nazdávam sa, že takýto krok bol veľmi predčasný a vyrobí z nich len martýrov,“ odkázal Krajniak. Podpredseda Sme rodina uznáva, že extrémizmus je hlavný problém Slovenska. „Ale ten extrémizmus spočíva v tom, že sme extrémne sociálne nespravodlivou krajinou, kde sa ľudia musia zadlžovať, aby si udržali životný štandard. Tu sa 20 rokov neriešili problémy, ktoré ľudí štví. Oni nevolia Mariana Kotlebu, lebo sú fašisti, ale preto, že nesúhlasia s tým, čo sa tu deje. Aby ľudia verili v systém, politici musia dodržiavať sľuby,“ zdôraznil Krajniak.

Hlavnospravy.sk, 3. 6. 2017

Aj v Poltári sa súťažilo

V súčasnej dobe sa prikladá čoraz viac dôrazu na to, aby si naša mládež prehlbovala, rozširovala a upevňovala vo svojom povedomí vedomosti z novodobých dejín. Aby si budovala úctu k obetiam fašizmu v 2. sv. vojne, aby si pestovala hrdosť na národnooslobodzovacie tradície nášho ľudu a v neposlednom rade, aby prispievala k odhalovaniu neludskosti fašizmu a neofašistických ideí.

V tomto duchu sa 30. 5. 2017 konalo okresné kolo olympiády Medzníky druhej svetovej vojny, ktorého organizátormi boli ZO SZPB v Poltári a základné školy v našom meste. Súťažili trojčlenné družstvá najúspešnejších žiakov 9. ročníka zo školských kôl. Tesne pred súťažou, začiat-

kom mája tohto roku, výbor ZO SZPB v spolupráci so školami a mestom zorganizoval prednášku a besedu k predmetným tematickým okruhom. Lektorom a prednášateľom bol historik a kurátor novohradského múzea v Lučenci Štefan Chrastina. Jeho vystúpenie malo veľký ohlas, čo potvr-

dila aj mimoriadne živá diskusia. Potešiteľné je, že súťaž na základných školách v našom okrese sa vďaka riaditeľom škôl a učiteľom dejepisu a ďalším v našom okrese ujala a teda bude pokračovať v ďalšom období. Už sa pripravuje ďalšia olympiáda so zameraním na SNP.

Olympiády sa zúčastnili 4 družstvá okresu. Najlepšie výsledky preukázalo družstvo ZŠ Slobody z Poltára (M. Skrutek, B. Stano a D. Fodorová).

Všetci boli odmenení diplomami a vecnými cenami.

Po súťaži sa súťažné družstvá zúčastnili pietneho aktu pri pa-

mätníku obetiam 1. a 2. svetovej vojny v Poltári. Poklonili sa obetiam, čím si uctili ich pamiatku

a poďakovali im za to, že bojovali za našu slobodu, za život v mieri.

Výbor ZO SZPB v Poltári

Spoločne za poznaním minulosti

Členovia ZO SZPB z Poník zorganizovali príjemnú poznávaciu akciu pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka ZŠ s MŠ Štefana Žáryho v Poníkách. Dňa 2. júna sme vďaka nim navštívili zaujímavé lokality na blízkom Pohroní.

Po návšteve hradu Ľupča sme prišli k Pamätníku SNP v Nemeckej. Tu sme si najprv vypočuli výklad o krutých udalostiach, ktoré sa odohrali počas 2. sv. vojny a následne sme si prezreli pamätnú izbu venovanú obetiam fašistických represálií. Osudy mnohých nás chytili za srdce a azda nikdy nepochopíme zločiny, ktoré fašisti napáchali na nevinných ľuďoch.

Po prehliadke vápennej pece, po spoloč-

nom obede s členmi ZO SZOB Poniky, sme sa vydali do Pohronskeho Ruskova, obce späté s protifašistickým odbojom a tragickými následkami povstania. Tu sa povstaleckí generáli Ján Golian a Rudolf Viest dostali do zajatia. Osobné autentické zážitky nám sprostredkoval (?) Rybár, pôvodný obyvateľ Pohronskeho Bukovca.

Ďalšou zastávkou bol Partizánsky pomník v lokalite Matúšová, kde sme opäť, ako na predošlých pietnych miestach, vzdali úctu obetiam 2. sv. vojny. Zrekonštruované bunkre na konci doliny sme nenavštívili, ale aspoň máme dôvod vrátiť sa sem.

Michaela Kuteliová, ZŠ s MŠ Štefana Žáryho, Poniky

Medzníky... Okresné kolo v Starej Ľubovni

Po školských kolách ObIV SZPB v Starej Ľubovni v spolupráci s tunajším CVČ a mestským úradom zorganizovali 31. 5. 2017 pre základné školy a 8-ročné gymnázium okresné kolo.

Súťaž otvoril predseda ObIV SZPB v S. Ľubovni Václav Homišan. Privítal učiteľov, súťažiacich žiakov, riaditeľku CVČ Martu Hanečakovú, oblasťnú tajomníčku a predsedníčku Komisie UŽaM Annu Majchrovičovú, predsedníčku HDK Gabrielu Kmecovú a vedúceho odborných komisií Ladislava Šlachtovského.

Do súťaže sa prihlásilo 11 družstiev, víťazi boli oblasťným výborom odmenení diplomami a pohármi. O sladkú odmenu, brožúrky a odznak sa zase postaralo Centrum voľného času a mestský úrad v S. Ľubovni.

Na 1. mieste sa umiestnila ZŠ s MŠ Ľubotín, na 2. mieste ZŠ s MŠ Kamienska a na 3. mieste ZŠ Levočská v Starej Ľubovni.

V kategórii jednotlivcov zvíťazil Pavol Liščinský, 2. miesto obsadil Oliver Botoš a 3. Lucia Volková.

- AM -

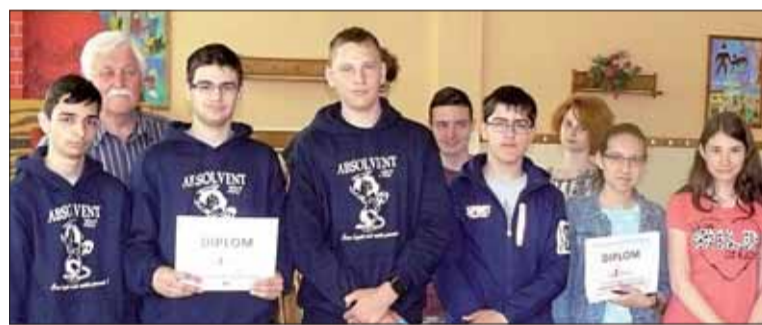
Okresné „Medzníky...“ v Brezne

Dňa 31. mája 2017 pripravila Historicko-dokumentačná komisia ObIV SZPB Brezno okresné kolo vedomostnej súťaže „Medzníky 2. sv. vojny“ pre 3-členné družstvá žiakov 9. ročníkov a kvarty 8-ročného gymnázia. Cieľom súťaže bolo prehlbovať, rozširovať a upevňovať v povedomí mládeže vedomosti z novodobých dejín.

Súťaže sa zúčastnilo 8 družstiev ZŠ okresu Brezno. Zvíťazili žiaci ZŠ Čierny Balog Jánošovka. Na 2. mieste sa umiestnila ZŠ s MŠ K. Rapoša, Pionierska 4 Brezno a na 3. ZŠ Polomka.

Pre súťažiacich a ich sprievod pripravil oblasťný výbor SZPB občerstvenie a diplomy za účasť v súťaži. Členovia prvých 3 družstiev dostali kalkulačky a perá.

Ľubomír Fabuš, člen predsedníctva ObIV SZPB Brezno

Víťazi okresného kola v Brezne s oblasťným tajomníkom Jánom Šulejom.

Zaujímavá beseda so študentmi

Dnes sme svedkami, že žiaci, študenti, ale aj starší ľudia, podliehajú rôznym radikálnym názorom. Aj preto ZO SZPB Košice Juh a mestská časť Košice Jazero nadviazali úzku spoluprácu, v rámci ktorej vytvorili podmienky na informovanie mladých ľudí formou prednášok a besied o historických skutočnostiach v Európe, osobitne na Slovensku, v čase pred 2. sv. vojnou až po súčasnosť.

V spolupráci s predsedníčkou komisie pre mládež, šport a vzdelávanie pri MČ Košice Jazero Andreou Gajdošovou zorganizovali 23. mája 2017 prvú prednášku

s besedou pre študentov strednej školy obchodnej akadémie Polárna v kultúrnom stredisku Malibu.

Študentov privítal predseda ZO SZPB Košice Juh Dušan Rybanský, prednášajúcim bol predseda ObIV SZPB Košice Ján Dianiška, ktorý pohovoril o historických súvislostiach pred 2. sv. vojnou, o nástupe fašizmu a nacizmu, o vzniku Slovenského štátu, o vzniku partizánskeho hnutia, o oslobodení Slovenska, o historickom odkaze protifašistického odboja a jeho význam pre súčasnosť.

V médiách objavujú rôzne názory ospra-

vedľujúce zločiny okupantov a ich prisluhovačov. Práve členovia SZPB naplňajú poslanie tohto občianskeho združenia aj tým, že nedopustia skresľovanie historických faktov o víťazstve nad fašistickým agresorom.

Na webe sa dnes objavujú práce „novohistorikov“, ktorí o hrôzach vojny veľa nevedia. Je im jedno, kto bol okupant a kto osloboditeľ. Tieto pojmy zrelativizovali a tak mladí ľudia, ktorí sa k informáciám dostávajú hlavne prostredníctvom internetu, sa dozvedajú napr. aj to, že Wehrmacht a jednotky SS Slovákov vlastne ochraňovali, lebo ich za to vyznamenal vtedajší prezident Tiso, že partizáni boli krvilační hrdlorezi a dobrodruhovia.

Dostatočné chápanie významu oslobodenia od fašizmu sa dá očakávať len vtedy, ak budeme poznať aj súvislosti, ktoré mu predchádzali. A práve o nich hovorili členovia SZPB so študentmi obchodnej akadémie.

Študenti, ale aj prítomní vyučujúci sa vyjadrili, že o mnohých historických skutočnostiach počuli po prvýkrát a boli prekvapení, že sa o nich nedozvedeli z verejnoprávnych médií. S uspokojením preto prijali informáciu, že podobné prednášky s besedou budú pokračovať od septembra aj pre študentov ďalších stredných škôl mestskej časti Jazero. Taktiež prejavili záujem, aby sa jedna prednáška zorganizovala osobitne len pre vyučujúcich.

- DR -

Jedinou vecou, o ktorú má skutočne zmysel usilovať sa, je väčšie kolektívne osvietenie. Elon Musk

Po stopách 4. čs. samostatnej brigády

Po vlnajúšom úspešnom podujatí, keď si členovia ZO SZPB v L. Mikuláši pripomenuli vznik 4. čs. samostatnej brigády v Levoči a jej boje v regióne Liptovského Mikuláša, rozhodli sa pokračovať po jej stopách.

Tohto roku sa sústredili na jej presun západným smerom a na podiel na oslobodení Ružomberka, na prechod Veľkou Fatrou a oslobodenie Martina.

Súčasnou tematickou zájzdu bola aj pietna spomienka na Par-

tizánskom cintoríne v Priekope, kde sa k prítomným prihovorili predseda ObV SZPB v Martine Radomír Žingor, syn legendárneho partizánskeho veliteľa, a Ján Holiga.

Hlboký dojem v nás zanechala

prehliadka Národného cintorína v Martine, kde odpočívajú veľikáni slovenského národa. Osobitne sme sa pristavili pri symbolickom hrobe Jána Bulíka, prvého predsedu Matice slovenskej v Juhoslávii, ktorého fašisti beštiálne umučili v roku 1942 v Mauthausene. Prítomná bola aj jeho vnučka Zuzana Drugová.

Ján Martinko, snímka Ján Vranksý

Liptáci na Partizánskom cintoríne v Priekope.

Odborný seminár pre mládež

Dňa 18. 5. 2017 sa v zaplnenom Spoločenskom dome v Novom Meste nad Váhom uskutočnil pre žiakov ZŠ, študentov stredných škôl a pedagógov v okresoch Nové Mesto nad Váhom a Myjava odborný seminár, venovaný 72. výročiu ukončenia 2. sv. vojny.

Organizátorom seminára bola tunajšia oblasťná organizácia SZPB a záštitu nad ním prevzali minister školstva SR Peter Plavčan a predseda TSK Jaroslav Baška. Medzi prítomnými boli aj oblasťný predseda SZPB Ján

Hulínek, zástupcovia Múzea SNP v B. Bystrici, členovia Zväzu vojakov SR a ďalší.

K účastníkom sa prihovoril Ján Hulínek, ktorý prečítal aj list od ministra školstva Petra Plavčana k uvedenému seminá-

ru. Uviedol v ňom, ako si váži, že v Novom Meste nad Váhom organizujú takéto semináre.

Na seminári postupne prednášali: Viera Kováčová na tému Krajná pravica v Európe a na slovenskej politickej scéne; Boris Vigaš na tému Prezentačné aktivity v Múzeu SNP v Banskej Bystrici; Miroslava Poláková na tému Holubycha chata počas 2. sv. vojny a SNP; Ján Hargaš na tému Pamätníky SNP v podjavorinskom kraji.

Viliam Solovík

Pohľad na časť prítomných. Zľava: Jozef Dvorštiak, Ján Hulínek, Kamil Krištofik, Miroslava Poláková, Boris Vigaš, Viera Kováčová, Simona Štepanovicová, Ján Hargaš, Pavel Bahnik.

Banská Štiavnica – Duchovne po stopách hrdinov SNP

V dňoch 24–26. mája 2017 sa uskutočnil 1. ročník symbolického trojdňového vojenského pochodu Duchovne po stopách hrdinov SNP.

Na 87-kilometrovnej trati zo Zvolena cez Banskú Štiavnicu, Kremnicu až do Banskej Bystrice kráčali s takmer siedmimi desiatkami príslušníkov ozbrojených síl aj stredoškólcami, príslušníci

Policajného zboru SR či vojenskej dôchodcovia. „Podporiť odkaz SNP sa dá rôzne. A ak to urobia vojaci spolu s mladými ľuďmi, má to nielen symboliku, ale aj silu,“ uviedol plukovník Marian Bodollé, generálny duchovný Ekomenickej pastoračnej služby OS a OZ SR.

Vladimír Poprac, predseda ZO SZPB

V posledných dňoch jari si niekoľko členov 19. ZO SZPB Bratislava Petržalka bowlingovým zápolením učilo najvýznamnejšiu udalosť tohto obdobia, ktorým bolo 72. výročie Dňa víťazstva nad fašizmom a oslobodenie Petržalky. Petržalská základná organizácia SZPB má z roka na rok bohatší program, osobitne zameraný na školskú mládež, čo finančne podporuje aj petržalská samospráva.

Vnmi – snímka Ivan Kvačák

Po stopách osloboditeľov: Košice – Dargov

Brezňania, členovia ZO SZPB č. 2 a členovia Klubu MR – Maroško a sympatizanti sa 17. júna vybrali v rámci podujatia „Po stopách osloboditeľov“ do Dargovského priesmyku. Dotáciu na zájazd im poskytl primátor Brezna Tomáš Abel.

Dôvod, prečo sme sa vybrali sem je jasný. Od 9. decembra 1944 do noci zo 17. na 18. januára 1945 tu prebiehali ťažké boje medzi vojskami nemeckého Wehrmachtu a Červenej armády. Nemci na línii Slanec – Dargov – Čemerné vytvorili nepreniknuteľnú obranu (bunkre, zákopy, delostrelecké pozície). Sovietska Červená armáda ju však za cenu 20 tisíc životov svojich vojakov prelomila a postupne oslobodila Košice a zvyšok Slovenska. Hrdinov dargovských bojov pripomína mohutný monumentálny pamätník s červenoarmejskou, ktorého vítajú muž a žena, obyvatelia východného Slovenska.

Po pietnom akte a spoločnom fotoграфovaní sa účastníci zájzdu presúvali do Košíc, do Múzea letectva v Košiciach – Barci, ktoré poskytuje prehľad o technickom vývoji lietadiel, leteckých motorov a prístrojov. Unikátom je tunajšia galéria prezidentských lietadiel. Vznikla vďa-

ka podpore bývalého prezidenta SR Rudolfa Schustera, ktorý svojimi medzinárodnými iniciatívami pomohol získať viaceré originály lietadiel z európskych štátov, USA, Číny... Múzeum patrí k ojedinelým nielen na Slovensku, ale aj v Európe

Text: Milan Kováčik, snímka Milan Pivovarov

Stretnutie generácií na Vinných Lúkach

V Jakubanoch okres Stará Ľubovňa sa dňa 28. 5. 2017 uskutočnilo 11. stretnutie generácií v Levočských vrchoch v rajóne Javorníky.

V spolupráci ObV SZPB Stará Ľubovňa, ZO SZPB a OÚ v Jakubanoch si zúčastnení položením venca k pamätníku a štátnou hymnou utčili pamiatku havarovaného lietadla počas SNP.

Po prihovore tajomníčky ObV SZPB A. Majchrovicovej stretnutie pokračovalo svätou omšou a panychidou. Po omši sa predsedníčka ZO SZPB v Jakubanoch Mária Jančíková poďakovala prítomným za účasť a starosta Ján Krivoňák pozval všetkých prítomných k vysokej peči.

AM –

Aj my cítime s Lidicami

Dňa 10. júna 2017 v Lidiciach prebehol pietny akt pri príležitosti 75 rokov od vyhladenia obce nacistickými vojakmi.

Zúčastnili sa ho stovky ľudí a medzi nimi aj predseda ČSBS Jaroslav Vodička. Slovensko reprezentovala delegácia SZPB na čele s predsedom Pavlom Sečkárom, riaditeľ Múzea SNP v B. Bystrici Stanislav Mičev a členovia Oblasťného výboru SZPB v Bratislave spolu so študentmi Gymnázia Grosslingova.

Hlavný prejav predniesla podpredsedníčka Senátu Miluša Horská, ktorá uviedla, že Lidice ukazujú rolu obyčajných ľudí vo vojne. Zdôraznila tiež význam smrti zastupujúceho ríšskeho protektora Reinharda Heydricha. „O smrti Heydricha nehovorme, prosím, ako o atentáte, o slove, ktoré evokuje kriminálny čin. Bol to útok, bol to hrdinský útok,“ uviedla Horská.

Športové MDD v Pohorelej

Už 16. ročník osláv MDD pripravila obec Pohorelá a spoločenské zložky, z ktorých hlavnú úlohu pri príprave a priebehu športových disciplín zohrávajú členovia výboru ZO SZPB.

V tomto ročníku k najzaujímavejším zápoleniam patrili streľba zo vzduchovky, šplh na mája, ktorý bol ovešaný lízankami, ako aj vedometná súťaž z histórie 2. svetovej vojny.

Súťažilo 72 detí predškolského a školského veku. Za dosiahnuté výkony boli všetky súťažiacce deti odmenené sladkosťami, párkami a limonádou. Z tvári zúčastnených detí žiarila spokojnosť a v závere po trojnásobnom

zvolaní „hurá“ jednohlasne priveslúbili účasť aj v nasledujúcom 17. ročníku.

* * *

4. 6. 2017 členovia výboru ZO SZPB vypomáhali pri organizácii už 17. ročníka cyklistického podujatia pre deti školského a predškolského veku. Zapojilo sa do neho 21 detí.

Organizátor, OZ Opora Pohorelá, zabezpečil bezpečnosť detí pri prejazdoch cez verejnú ko-

Nacisti Lidice vypálili 10. 6. 1942. Zastreli 173 mužov, ženy boli internované v koncentračnom tábore v Ravensbrücku a deti, okrem niekoľkých, zavraždené plynom vo vyhladzovacom tábore. Zomrelo 340 lidických obyvateľov. Po skončení vojny sa späť vrátilo 143 lidických žien a 17 detí.

Denisa Žiaková

munikácie aj s pomocou príslušníkov PZ SR a usporiadateľov. Na záver na miestnom amfiteátri, prebehlo vyhodnotenie s odo-

vzdaním cien, diplomov a medailí pre víťazov. Všetci účastníci dostali ešte sladkosť a pamätne predmety. Ján Lalanda, predseda ZO SZPB

Učili sme si odbojárov

Dňa 14. júna zorganizoval oblasťný výbor SZPB Ružomberok slávnostné stretnutie s priamymi účastníkmi protifašistického odboja z oblasti Liptova a Oravy.

Predseda Róbert Fajta sa našim vojnovým veteránom poďakoval za ich doterajšie aktivity, zaželal im pevné zdravie a veľa síl a okrem drobných darčiek im odovzdal aj Listy vďačnosti.

Veteránov prišiel pozdraviť aj podpredseda ÚR SZPB a ružomerský primátor Igor Čombor. V programe sa predstavili žiaci ZŠ na Bystrickej ulici a predviedli kyticu tancov a piesní. Svoju vitalitou prekvapila aj najstaršia členka SZPB – 102-ročná Zdenka Sidónia Vicenová z Ružomberka a 97-ročný jediný žijúci vojnový veterán na Orave Ferko Jurina – na spoločnej fotografii druhý sprava.

Dušan Sabol

Dobšičania po stopách partizánov

MO SZPB v Dobšinej usporiadala 14. 6. 2017 výlet náučného charakteru. Za pomoci Mestské lesy Dobšiná, spol. s r.o., ktoré im poskytli Aviu, sa vydali na blízky Gápel, ktorý je úzko spätý s partizánskou históriou.

Ako nám prezradil predseda MO SZPB František Novotný, partizáni sa práve v týchto miestach často zdržiavali, keďže Gápel má strategickú polohu a dá sa z neho ísť na viaceré smerov. Za mnohé skupiny spomeneme napríklad partizánsky oddiel Sláva, ktorý sa začal formovať 18. augusta 1944 a tvorili ho prevažne dobrovoľníci z Dobšinej a okolia. Do partizánskej brigády Za slobodu Slovanov bol zaradený ako jej 5. oddiel a hneď na začiatku mal okolo 30 mužov.

21 zúčastnených členov SZPB v Dobšinej si prezrelo zákutia Gáplu a navštívili aj blízku chatu. Súčasťou podujatia bolo varenie gulášu z diviny.

Juraj Karlika, snímka Viktória Bachňáková

Parlament nás vítal potleskom

Dňa 14. 6. 2017 navštívili členovia SZPB z oblasťnej organizácie v Žiar nad Hronom Národnú radu SR a expozičnú „Za slobodu“ v budove SZPB. Návštevu parlamentu nám pomohol zorganizovať poslanec NR SR a primátor Žiaru nad Hronom Peter Antal.

V parlamente sme sa ocitli v čase prejavu prezidenta SR, s ktorým sme sa neskôr stretli a krátko s ním aj pobesedovali.

Počas prehliadky priestorov parlamentu sa k nám pripojil aj podpredseda NR SR B. Bugár.

Keď sme sa dostali do vyhradených priestorov rokovacej sály, počtlo nás, že predsedajúci prerušil rokovanie a privítal nás ako členov SZPB. Vzbudili sme pozornosť poslancov a odmenou nám bol ich silný potlesk.

Jaroslav Bulko

Svedectvo z archívov – Zverstvá nemeckých vojakov

(Prepis hlásenia veliteľa žandárskej stanice Svinná.)

Žandárska stanica Svinná,
okres Bánovce n/Bebr.

Ministerstvo národnej obrany
Bratislava

Dňa 30. novembra 1944 o 7 hodine obsadilo nemecké vojsko obec Cimennú, ktorá má asi 140 obyvateľov a 22 domov, okres Bánovce nad Bebravou.

Po obsadení obce, sobrali nemeckí vojaci všetkých mužov a dohnali ich do dvora starostu obce Michala Danku. Zo dvora starostu Michala Danku hnali mužov do dvora Jána Lagiňa v Cimennej, č. d. 18.

V dome Jána Lagiňa konali vojaci výsluch mužov tým, že sa ich pýtali či odvážali partizánov.

Pred príchodom nemeckého vojska na Slovensko prišli do obce Cimennej viac razy ozbrojené oddiely partizánskeho vojska, ktoré donútili starostu obce Michala Danku, aby im dal povozníkov z obce. Starosta Danko donútený hrozbou vyhovel rozkazom partizánskych oddielov a určil obyvateľov v Cimennej, ktorí mali kone, aby šli ako povozníci s partizánmi k jejich odvezeniu. Starosta Michal Danko viedol si soznam tých osôb, ktoré na povozníctvo určil. Tento soznam nemeckí vojaci u starostu Michala Danku sobrali.

Pri odvádzaní mužov z ich domu k výsluchu a počas výsluchu nemeckí vojaci ich bili palicami, remenými korbáčami a ručnými zaistenými granatami.

Takto strašným triznením ubili najprv bratov Jozefa Mihálika a Rudolfa Mihálika, starostu obce Michala Danku, Františka Lagiňa, Michala Lagiňa, Štefana Marguliena, Petra Marguliena, Jozefa Bolfu, Michala Danku ml., Michala Marguliena a Jána Kajana.

Z týchto osôb po triznení odvedli na cintorín starostu obce Michala Danku, Jozefa Mihálika a Rudolfa Mihálika, ktorých donútili kopat' jamu (hrob). Potom strelením do týla zastrelili starostu obce Michala Danku, za ním Jozefa Mihálika strelením do pravého oka a Rudolfa Mihálika strelením z predu do krku, ktorí na cintoríne

ihneď zomreli. Jozefa Chudého strelením do týla usmrtili vo vlastnom dvore, Františka Lagiňa tiež strelením do týla usmrtili vo dvore Jána Lagiňa.

Jána Kajana po výsluchu a triznení dohnali do jeho bytu, tento byt podminovali, ktorý sa po výbuchu vzňal plameňom. Ján Kajan bol v tomto horiacom byte na ktorého potom vojaci cez

Eexhumacia masového hrobu pri Kremničke.

okno do izby strielali. Z Jána Kajana bolo nájdené len kus ohorenej mrtvoly (Trupu).

Medzi tým čo vojaci mužov vyslúchali a strielali, iní vojaci prehľadávali a zapalovali domy, brali prádlo, šatstvo, obuv, potraviny, obilie, hydinu, ošípané, kone, ktoré potom odviezli a odvedli.

Antonovi Scheerovi, č. d. 24 vzali asi 300–320 litrov liehovin, jedno ošípané, rôzný tovar dennej potreby z obchodu, prádlo a obuv, čím utrpel škodu podľa jeho udania 120.000 Ks.

Anne Lagiňovej, č. d. 3 vzali 2 kone, 1 voz, 400 kg ovsa, 5 postelných plachiet, 40 kg fazule, 20 kg maku všetko spolu v cene 75.000 Ks.

Vypálené domy v Prochoti (marec 1945).

Jánovi Kajanovi, č. d. 2 vzali 2 kone, zastrelili jedno teľa, jedno žriebä a zapálili dom jeho svokra Tomáša Sytára, ktorý úplne zhorel a tým bola spôsobená škoda 195.000 Ks.

Štefanovi Margulienovi, č. d. 5 vzali 2 kone, nástenné hodiny, 2 páry čižiem, 20 kg masti, viac Q obilia, prádlo a šatstvo v cene spolu 80.000 Ks.

Lukáčovi Dankovi ml. vzali 2 kobyly v cene 50.000 Ks.

Starostovi obce Michalovi Dankovi č. d. 10 vzali 2 kone, 2 koňské postroje, jeden voz, 10.000 Ks na hotovosti a za-

Márii Scheerovej, č. d. 1 zapálili dom v cene 15.000 Ks.

Pauline Lagiňovej, č. d. 3 vzali 800 Ks na hotovosti. Táto si peniaze chcela uschovať k telu na prsia, ale vojak jej pohrozil pištoľou a peniaze mu musela vydať.

Okrem toho dopustili sa vojaci násilia na ženách a to na 18 ročnej V... L... tým, že jeden vojak ju chytil na povale a násilím ju chcel prinútiť k súložiu, táto ale veľmi kričala na čo jeden z nemeckých vojakov ju obránil. Keď V... L... utekala s povala, sotil ju jeden s rebríka tak, že táto spadla a utrpela úraz na chrbte.

E... M..., 18 ročnú odvedli násilím vojaci do stodoly, kde ju chceli použiť k súložiu. Táto ale mala periodu, preto ju jeden vojak uderil do prsov, načo táto spadla na zem.

A... M... ťahal jeden vojak do stodoly, ale táto veľmi kričala, načo veliteľ tejto vojenskej jednotky dal vojakovi rozkaz, aby M... pustil, čo tento uposlúchol.

Okrem uvedených prípadov vzali vojaci tiež Kataríne Bolfovej, č. d. 17, 11.000 Ks na hotovosti, múku, masť, 1 pár mužských čižiem a prádlo v hodnote 13.000 Ks. Spolu dovedna 24.000 Ks.

Helene Bolfovej, č. d. 17 vzali 1 pár koní, 2 koňské postroje, obilie a potraviny v úhrnnej cene 41.000 Ks.

pálili mu dom, ktorý úplne zhorel a tým utrpel škodu 170.000 Ks.

Michalovi Margulienovi, č. d. 7 vzali jednu kobyľu, plátno, súkno a prádlo v cene spolu 24.000 Ks. Jeho manželke Helene Margulienovej vzali na hotovosti 4.000 Ks.

Františkovi Lagiňovi, č. d. 6 vzali 2 kone, 2 koňské postroje, 1 voz, 1 pár čižiem a prádlo v cene 60.000 Ks.

Jánovi Veselému, č. d. 8 vzali 1 voz, 2 koňské postroje a obilie v cene spolu 5.000 Ks.

Vojtechovi Margulienovi, č. d. 14 vzali masť a mäso z jednej ošípanej, viac kusov hydiny, všetkú obuv, 25.000 Ks na hotovosti, 4 mladé kone a zapálili mu 2 obytné domy a stodolu, ktoré úplne zhorely. Úhrnná škoda činí u Marguliena 315.000 Ks.

Anne Margulienovej, č. d. 13 zastrelili 2 kone a vzali 1 žriebä, 2.000 Ks na hotovosti, prádlo a zapálili dom, ktorý úplne zhorel. Celková škoda je 100.000 Ks.

Márii Mihálikovej, č. d. 15 vzali 1 koňa, 1 koňský postroj, 1 pár mužských topánok, 2 vrecia múky a zapálili jej dom. Celková škoda činí 180.000 Ks.

Michalovi Margulienovi ml., č. d. 16 vzali 2 kone, 2 koňské postroje, 1 voz, všetko obilie, prádlo, šatstvo a obuv. Celková škoda činí 95.000 Ks.

Petrovi Margulienovi, č. d. 16 vzali 1 koňa, 1 koňský postroj, 30 kg masti, klobásy, prádlo všetko v cene 30.000 Ks.

Jánovi Lagiňovi, č. d. 18 vzali 2 kone, 1 voz, 2 koňské postroje, 2 prikryvky, prádlo, zemiaky, ovos a z urbárskej pokladnice peniaze 2.583.40 Ks dovedna spôsobená škoda za 48.483.40 Ks.

Jakubovi Chudému vzali 1.000 Ks na hotovosti, šaty, prádlo a obuv v cene spolu 9.000 Ks.

Anne Božíkovej rod. Malcovej, č. d. 11 vzali 2.000 Ks na hotovosti, šaty, prádlo a potraviny v úhrnnej cene 9.000 Ks.

Všetciia poškodení roľníci boli predvolaní na okresný súd v Bánovciach nad Bebravou, kde bola s nimi spísaná podrobná zápisnica o utrpení škode.

Z obce Cimennej nebol nikto v službách partizánov a ku vykonávaniu povozníctva pre partizánov boli občania k tomuto prinútení ozbrojenými partizánmi a jednak nariadením obecného starostu Michala Danku, ktorý tiež bol k tomu donútený.

Starosta obce Michal Danko bol veľmi horlivým činiteľom HSLS a HG a po stránke štátnej bol spoľahlivý.

Telefonická správa o tomto prípade bola podaná telefonicky okresnému úradu v Bánovciach nad Bebravou dňa 2. decembra 1944.

Súhlasný prieklep tejto správy predkladám Prezídium Ministerstva hospodárstva v Bratislave, Oblastnému žandárskemu veliteľstvu v Trenčíne, Okresnému úradu v Bánovciach nad Bebravou priamo a Hlavnému veliteľovi žandárstva v Bratislave služobným postupom.

Vojenský útvar a veliteľstvo ku ktorému vojaci patrili, ani poľnú poštu sa tu nepodarilo zistiť.

Na stráž!

Veliteľ stanice

Poznámka: Dokument je prepísaný v pôvodnom znení, bez jazykovej úpravy. Mená žien, ktoré sa stali obeťou fyzického násilia redakcia Bojovníka upravila len na ich iniciálky.

Pripravil: Jozef Bystrický z VHU

Navždy ďakujeme armádnemu generálovi L. Svobodovi

Naša generácia 50-ročných a starších počúvala hrdinské príbehy od útleho detstva. Tak veľakrát, že sme ich už nechceli ani počuť a ani počúvať. Bolo toho veľa, no teraz sa nám to vracia. A prečo? Pretože aj naša generácia na to už veľakrát zabudla.

Aký je obrovský rozdiel medzi dnešnými bojovníkmi v NATO, ktorí bojujú za peniaze a nedávnymi hrdinami, ktorí nasadzovali svoje životy len tak, za pravdu? Naši rodičia, otcovia rodín, bojovali aby ubránili svoju vlasť a dnešní vojaci slúžia niekde a za niekoho.

No napriek tomu ktosi žiada, aby sme si viac vážili dnešných vojakov, ktorí kdesi pre kohosi slúžia v ďalekej cudzine, ale vôbec nepoznáme tých, ktorí nám, našim deťom a vnúčatám, vrátili späť našu slobodu a vlasť!

Pri bojoch na Dukle sa Lud-

vík Svoboda dozvedel, že jeho syn Miroslav bol v necelých 18-tich rokoch zavraždený v koncentračnom tábore Mauthausen. Boli tam popravení aj obaja bratia jeho manželky Ireny Svobodovej Jaroslav a Eduard a synovec Jan Doležal. V koncentračnom tábore Ravensbrück bola zavraždená aj Anežka Stratilová, mamička Ireny Svobodovej.

Irena Svobodová s dcérou Zoe unikli zatknutiu a od novembra 1941 do mája 1945 sa skrývali u statočných a obetavých ľudí na Morave. Ďalších 15 členov

z oboch rodín manželov Svobodových bolo tri roky väznených v internačnom tábore.

Ak národ dovolí, aby sa na toto zabudlo, ba dokonca, aby v školách učili ľudí, ktorí našich hrdinov priam urážajú, taký národ si nezaslúži nič iné, než, aby bol rozpustený v dnešnej prazvláštnej arabsko-bruselsko-arabskej spoločnosti.

Obrovské oslavy oslobodenia Plzne sú vraj logické!

Ved' za päť dní bojov o Plzeň padlo generálovi Pattonovi množstvo vojakov. Jeden z juniorskej 16. divízie a k tomu bolo zranených 7 vojakov americkej armády (Plzeňáci, vrátane tých v ČSBS, dnes tvrdia, že svoje mesto si oslobodili sami ešte pred príchodom Američanov!). Američania tiež zajali asi 7000 Nemcov a rozdali niekoľko miliónov žuvačiek. V bojoch o Šumavu padlo 10 amerických vojakov.

Celkovo padlo na území ČSR 116 amerických vojakov (počty sa líšia, ale väčšina bádateľov sa zhoduje na tomto čísle) a 144 tisíc sovietskych vojakov.

Pri oslobodení Prahy pravdepodobne padlo 300 sovietskych vojakov a asi 500 vlasovcov.

České vydanie www.skrytapravda.cz zo 6. 5. 2017 dnes kladie otázku svojmu národu: Máme ešte morálny kredit a dokážeme vzdorovať, keď nám táto ľudská spodina obsadila už aj výučbu našich detí, či vnúčať? Alebo opäť začneme naše deti učiť pravdu a týchto zločincov vyženieme?

* * *

Ludvík Svoboda, my nezapúdame! Ale európske hodnoty a USA majú moc a peniaze. My len slovo a česť.

Podľa www.skrytapravda.cz, 6. 5. 2017

Viete, že...?

...keď sa skončila 2. sv. vojna, tak HDP ZSSR bol oproti HDP USA menší 4,8 krát?

Potom sa však situácia začala meniť. Pri skone Stalina v roku 1953 to bolo už len 3,3 krát, po odvolaní Nikitu Chruščova v roku 1964 len 2,9 krát, po smrti Leonida Brežneva v roku 1982 2,8 krát.

Potom pri nástupe neschopného Michaila Gorbačova sa zaostávanie sovietskeho HDP za americkým zhoršovalo a na konci jeho vlády v roku 1991 bolo zaostávanie ZSSR oproti USA horšie, ako pri Stalinovi, lebo sa zvýšilo na 3,6 krát. Pochopiteľne, že aj preto Západ Stalina nenávidí a zradného Gorbačova velebí.

Aj toto všetko sa dá dočítať v internetovom časopise „Argument“, kde to uverejnil český politológ Oskar Krejčí.

...osoby, ktoré neabsolvovali vojenskú službu (vrátane žien, ktoré sa nepovolávali), museli v predvojnovom Československu platiť zvláštnu daň?

Za základe § 4 branného zákona č. 193/1920 Zb. bolo stanovené, že osoby, ktoré nekonali vojenskú službu, budú platiť tzv. vojenskú daň. Po celé 20-te roky a v prvej polovici 30-tych rokov sa síce toto ustanovenie branného zákona nenaplnilo, lenže zákonom č. 266/1934 Zb. bol zavedený tzv. branný príspevok. Ten museli platiť všetci (t. j. muži aj ženy), ktorí si v armáde neodslúžili aspoň 12 týždňov a to od 25 do 50 rokov svojho veku. Vyberal sa formou 10 % prirážky k dôchodkovej dani.

...vyšší dôstojnícky zbor československej predvojnovnej armády utrpel v boji s nemeckými okupantmi veľmi ťažké straty?

Dôstojnícky zbor československej armády naozaj utrpel v boji s nemeckými okupantmi značné straty, hoci sa o tom príliš nehovorí.

Fakty však hovoria jasne! Napríklad zo 137 generálov ich 26 zomrelo neprirodzenou smrťou a 12 bolo väznených. Z 82 plukovníkov generálneho štábu ich 17 zomrelo neprirodzenou smrťou a 12 bolo väznených. Z 216 plukovníkov druhov zbraní ich neprežilo 35 a ďalších 31 bolo väznených.

Vojenské odbojové skupiny ako Obrana národa, Schmoranzova skupina, Rad troch a ďalšie, sa slávnym písmom zapísali do českých a čs. dejín.

...že príslušníci pomocných technických práporov, tzv. „čierni baróni“ nikdy nepôsobili na zámku Zelená hora pri Nepomuku?

Príslušníci PTP (čierni baróni) naozaj nikdy na zámku Zelená hora pri Nepomuku nemohli slúžiť. Toto tvrdí len slávne dielo Miloslava Švandrlíka „Černí baróni aneb válčili jsme za Čepičky“.

V rokoch 1951 až 1957 bol v tomto objekte rozmiestnený 1. technický prápor, ktorý však nepatril k „pétepákom“. Pravdou však je, že práve tu absolvoval vojenskú službu Miloslav Švandrlík a druhou pravdou je to, že osobne nikdy nespoznal skutočné pomery PTP!

Vo filme bola tiež situácia, že vojak Kefalín vykonával strážnu službu so zbraňou (puška vz. 52), čo by sa v útvaroch PTP nikdy nemohlo stať, lebo ich príslušníci vykonávali strážnu službu bez zbrane.

V 1. technickom prápore neboli tiež zaradení politicky nespohľadliví vojaci (kategória „E“), boli tam len vojaci so zdravotným obmedzením (kategória „Cj“ a „Cd“).

...holokaust – hromadná likvidácia európskych židov – bol páchaný už predtým, ako bola prijatá konvencia OSN? A že holokaust je príkladom genocídy práve kvôli jeho masovému charakteru?

Ruské médiá uvádzajú, že podľa rôznych údajov počas holokaustu zahynulo od 6 do 11 miliónov ľudí. Taký rozptyl čísel sa vysvetľuje tým, že mnohí historici rátajú medzi obeť genocídy aj predstaviteľov iných etnických skupín, okrem Židov aj Slovanov, Rómov, Svedkov Jehovových a ďalších.

VZ OSN v januári 2005 zorganizovalo počas svojho 28. zasadnutia spomienkové zhromaždenie pri príležitosti 60. výročia oslobodenia komplexu koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau v roku 1945. Potom v rezolúcii nazvanej Spomienka na holokaust, schválenej 1. 11. 2005, VZ OSN stanovilo, že 27. január bude Medzinárodným dňom pamiatky obetí holokaustu a bude sa pripomínať každoročne.

Vtedajší generálny tajomník Kofi Annan po schválení rezolúcie označil holokaust za „jednoznačné zlo“.

Neskôr, 26. 1. 2007, VZ OSN schválilo rezolúciu, v ktorej odsúdilo popieranie holokaustu. Stalo sa tak niekoľko týždňov po Iránom organizovanej konferencii, ktorej účastníci prevažne spochybňovali masové vyvražďovanie Židov počas 2. sv. vojny.

A. Mikundová, s využitím zahraničnej tlače a vojenstvi.cz

Nikdy nezabudneme, ako ľahko sme slobodu stratili a ako ťažko a za cenu veľkého úsilia a veľkých obetí nášho a hlavne sovietskeho ľudu sme ju dobývali späť.

Ludvík Svoboda

Snímka člena ZO SZPB Bošáca Jána Janegu (vľavo) pri príležitosti jeho 90-tich narodenín. Dožil sa ich 15. 5. 2017. Vpravo sa nachádza predseda základnej organizácie Miroslav Brdo.

Ján Janega počas vojny, ako syn z mlynárskej rodiny, vozil na voze múku partizánskeho oddielu. Jeho osobné zážitky a skúsenosti ho nasmerovali do radov našej organizácie, kde dlho aktívne pôsobil.

Svojmu zaslužilému členovi želajú pevné zdravie a spokojnosť členovia ZO SZPB Bošáca.

Tajomník ZO SZPB Bošáca Marián Mitánek

- **Bratislava 7:** Margita Bebjaková 70 rokov.
- **Bratislava 12:** Margita Elischerová 87 rokov.
- **Bratislava 15:** Vlasta Ilavská 82 rokov.
- **Bratislava 18:** Viera Štíbraná 85 rokov.
- **Bratislava 20:** Bohumil Krajačič 83 rokov.
- **Bratislava 29:** Vlasta Hamplová 85 rokov.
- **Bojnice:** Mgr. Emil Danek 86 a Mikuláš Krascenics 70 rokov.
- **Bernolákovo:** Marta Lešková 70 rokov.
- **Banská Bystrica – Radvaň:** Róbert Ďubek 50 rokov.
- **Banská Bystrica – Tr. SNP:** Eva Brozmanová 70 rokov.
- **Brezno 1:** Mária Mořkovská a Anna Barčišová 70 rokov.
- **Badín:** Anna Moravčíková 84 a Želmíra Malachovská 60 rokov.
- **Cigel:** Peter Čertík 84 rokov.
- **Čaňa:** Mária Buzová 85, Mária Tomčová 70, Paulína Maňková a Ján Majoroš 65 rokov.
- **Dolný Kubín:** Ing. Eduard Trizuliak 45 rokov.
- **Dobšiná:** Anna Majeríková 75 rokov.
- **Dunajská Streda:** Anežka Vražďová 91 rokov.
- **Ďanová:** Vladimír Šmál 86 rokov.
- **Hrachovo:** Alexander Balint 70 a Matej Škvarka 25 rokov.
- **Hnúšťa:** Vladimír Jurčo 65 rokov.
- **Humenné 2:** Anna Kurucová 90, Mária Typčuková 85, Jozef Karnaj 75, Anna Bezegová, Mária Beňková, Elena Gramatová a Mária Chalčáková 70,

- Anna Gabriová 65, Eva Nováková a Ján Magura 60, Daniela Polovková 55 rokov.
- **Jasenie:** Emília Havranová 90 rokov.
- **Košice – Sever:** Juraj Szanto 98, Ing. Ladislav Jurik 85 a Ján Paľa 65 rokov.
- **Košice – Juh:** Ing. Ján Kaňuk 93 rokov.
- **Kokava n/Rimavicou:** Helena Bírová 86 a Anna Beniková 81 rokov.
- **Lučenec 1:** Ján Macko 93 rokov.
- **Lipovec:** Jaroslava Malíková 81 rokov.
- **Martin – Sever:** Magdaléna Čuneková 84 rokov.
- **Martin – Východ:** Helena Kubenková 86, Jarmila Murčeková 75 a Ján Kováč 70 rokov.
- **Martin – Stred:** Vilma Kontšeková 91, Oľga Kováčová 80, Gizela Ferenczová 75, Imrich Repka 70 a Ján Zajesenský 65 rokov.
- **Myjava:** Valter Smyčka 97 a Mária Caltíková 82 rokov.
- **Medzilaborce:** Ladislav Čabiňák 60 rokov.
- **Nižný Žipov:** Andrej Polák 93 rokov.
- **Prešov pri ZV SR:** Ing. Juraj Latta 65 a Ing. Pavol Mikulák 50 rokov.
- **Pliešovce:** Zuzana Kysel'ová 60 rokov.
- **Pezinok:** Dominik Ježík 96, Vlasta Kostková 75 a Ing. Milan Viglaský 65 rokov.
- **Podolíne:** Jolana Reľovská 60 rokov.
- **Podhradie:** Július Vaňko 81 rokov.
- **Revúca – gen. Viesta:** MUDr. Viliam Suchý 82, Milan Korim

- 60 a Slavomíra Švecová 45 rokov.
- **Sklabiňa:** Oľga Madajová 75 a Helena Stančeková 40 rokov.
- **Stará Ľubovňa:** Ing. Ján Pokrivčák 70 rokov.
- **Sliac:** Igor Šiagi 70 rokov.
- **Sučany:** Margita Petrášová a Karol Majer 91, MUDr. Milena Drímalová 70 rokov.

- **Senec:** MUDr. Peter Porubský 70 rokov.
- **Snina:** Michal Aľušik 60 rokov.
- **Streda n/Bodrogom:** Mária Polláková 55 rokov.
- **Trenčín 1:** Pavol Liška 90 rokov.
- **Utekáč:** Ján Senka 91 rokov.
- **Veľké Kapušany:** Alexander

- Kolduš 70, Marta Michalová 65 a Peter Mihálik 60 rokov.
- **Zvolen – Zlatý Potok:** Ladislav Ides 91 a Anna Gondová 80 rokov.
- **Želiezovce:** Magda Holková 60 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Vyhaslo statočné srdiečko turčianskej veteránky

Neúprosný zákon prírody vzal 4. júna 2017 z našich radov vo veku nedožitých 90 rokov veteránku 2. sv. vojny, plukovníčku Máriu Pelcovú.

Mária Pelcová, rodená Juríková, ktorá bola známa skôr pod menom Maruška, sa narodila 28. októbra 1927 v dedinke Imšady-Negrovec v Podkarpatskej Rusi. V detských rokoch jej do života vtrhla 2. sv. vojna, ktorá ju kruto vtrhla z náručia rodičov a od 8 súrodencov. Fašisti ju najprv odvliekli do Poľska, neskôr do Maďarska kopať zákopy a stavať tábory smrti, v ktorých sa napokon aj sama ocitla.

Pred ďalším transportom Marušku zachránila choroba, ostala v karanténe, odkiaľ sa jej podarilo ujsť. Nenávisť voči fašistom ju prinútila v roku 1943 (pridala si 1 rok) stať sa dobrovoľníčkou Kyjevského vojenského okruhu 2. UF. Tu absolvovala zdravotnícky kurz a od marca 1944 bola zaradená ako ošetrovatelka ranených, neskôr ako zberačka ranených na bojovom poli. Takto Maruška zachránila pri jednej bojovej operácii 20 ťažko ranených vojakov.

V októbri 1944 prestúpila do 1. čs. armádneho zboru v ZSSR. Ako zdravotníčka sa zúčastnila bojov od Dukly, Poprad, Liptovský Mikuláš, Vrútky, Žilinu až do Prahy. Počas bojov o Liptovský Mikuláš bola ranená, mala prasknutú lebku a otras mozgu, nastala jej dočasná strata sluchu, ochrnutie ľavej ruky a ochrnutie trojklaného nervu. Liečila sa v zdravotníckom zariadení v Lučivnej.

Za svoju odvážnu, statočnú, obetavú a hrdinskú činnosť

bola Mária Pelcová ocenená 34 zahraničnými a domácimi vyznamenaniami, napr. Radom Veľkej vlasteneckej vojny I. a II. stupňa, Československým vojnovým krížom 1939, Medailou Žukova, stala sa zaslužilým bojovníkom proti fašizmu, získala cenu Žilinského samosprávneho kraja za mimoriadne zásluhy v 2. svetovej vojne a za celoživotný prínos v oblasti zdravotníctva...

Výnimočnou medzi jej oceneniami je strieborná medaila Florence Nightingalovej, ktorú jej udelil Medzinárodný výbor Červeného kríža v Ženeve za celoživotnú ošetrovateľskú humanitnú činnosť.

Po skončení 2. svetovej vojny Mária Pelcová zostala slúžiť ako profesionálna vojačka v poľnej divíznej Nemocnici v Slanom, neskôr vo vojenskom útvaru v Miloviciach, v Českých Budějoviciach, v Ružomberku a nakoniec vo Vysokej vojenskej škole v Martine.

Ako vrchná zdravotná sestra pracovala vo vojenskom útvaru v Martine aj po skončení aktívnej vojenskej činnosti. Počas života získala stovky dobrovoľných darcov krvi, uskutočňovala besedy a rôzne aktivity pre žiakov ZŠ a študentov stredných škôl.

Plukovníčka Mária Pelcová celý svoj život zasvätila vojenskému zdravotníctvu. Za svoje humanitné statočné a obetavé skutky sa zaradila medzi svetové osobnosti Červeného kríža.

Maruška, ďakujeme ti za tvoj podiel v boji za našu slobodu. Tvoj životný osud a jeho náplň bude vždy vzorom skromnosti, odvahy, nesmiernej vôle zdolávať nemožné prekážky, ale vždy s jasným cieľom obetovať sa za šťastie druhých.

Ešte raz ti ďakujeme za všetku prácu, za tvoj čestný a statočný život, za všetko, čo si vykonala pre svoju vlasť.

Češ' tvojej pamiatke!

Štefan Tichý

Rozlúčili sme sa s Violou Stern Fischerovou

Dňa 25. 5. 2017 umrela Viola Stern Fischerová (Mengeleho dievča) pri nedožitých 95 rokoch života.

V SZPB pracovala od roku 1945. Bola vzácnym a výnimočným človekom. To, čo prežila, bolo neskutočné. Štyri koncentračné tábory: Auschwitz – Birkenau, Ravensbruck, Buchenwald a Neustadt bei Coburg.

Jej príbeh zasiahne priamo do srdca. Je nemožné vymazať ho z pamäti. Druhá svetová vojna a holokaust zmenili radostný život detstva a mladosti. Život celej jej rodiny utr-

pel obrovskú stratu a hlbokú ranu. Napriek krutostiam a pokusom na nej sa Viola Stern Fischerová po oslobodení stáva manželkou a matkou. S manželom Jurajom vychovali dve dcéry, ktoré dodnes žijú so svojimi rodinami.

Viola Stern Fischerová posledné roky prežila u svojej dcéry v Prahe, kde aj umrela. Bola pochovaná v rodnom meste Lučenec, ktorého bola oficiálnou čestnou občiankou.

Češ' jej pamiatke!

Jozef Cerovský, predseda ObV SZPB Lučenec

Navždy sme sa rozlúčili

- **Hrušov** so 79-ročným Antonom Brindzom.
- **Humenné 2** so 70-ročným Milanom Brinkošom a 65-ročným Cyrilom Barnišinom.
- **Medzilaborce** so 69-ročným Igorom Mlejmom.

- **Prešov 8** s 86-ročným Jozefom Bonkom.

Češ' ich nehynúcej pamiatke!

Gustáv Husák, kniha druhá

Mladý historik Tomáš Černák, tentoraz v spoluautorstve s Martinom Mockom, vydal knihu *Husák v odboji a SNP 1938–1945, Marenčin PT, s.r.o. 2016. Kniha je obsahovo pokračovaním predchádzajúcej Černákovskej knihy Husák – mladé roky Gustáva Husáka 1913–1939, Marenčin PT, s.r.o. 2015. V tejto druhej knihe Gustáv Husák ešte nesídli na vrcholoch moci, ale významne ju na Slovensku ovplyvňuje. Spätne na jeho osudoch možno hľadať vnútorné príčiny udalostí, ktoré nás ovplyvňujú doteraz.*

Husákov osobný život sa objavuje v knihe len okrajovo. Počas slovenského štátu bol trikrát zatknutý, skôr na krátku dobu, najdlhšie na tri mesiace. Prepustený bol vždy po intervenciách u ministra vnútra Šaňa Macha.

V decembri 1943 sa zúčastnil na založení Slovenskej národnej rady, počas Povstania bol poverenikom vnútra. Po potlačení Povstania sa ukrýval na Slovensku, po oslobodení odletel do Moskvy, kde sa znovu stretol so svojou ženou a novonarodeným synom. Do Košíc sa vrátil ako člen delegácie Komunistickej strany Československa.

Z knihy sa dozvedáme, aký úder znamenal pre komunistov na celom svete pakt Molotov-Ribbentrop. Dovtedy boli nastavení na boj proti fašizmu a priateľstvo k Sovietskemu zväzu a odrazu sa Nemecko a Sovietsky zväz stali spojencami. Husák zachoval taktické mlčanie, ale jeho mentor Clementis vo Francúzsku sa nezdržal kritiky Sovietskeho zväzu za pakt. Neskôr aj to prispelo k jeho trestu smrti v Slánskeho procese. Azda už v postojoch k paktu Molotov-Ribbentrop možno vidieť Husákovu d'alekosiahle videnie v politike. Ako by sa prejavovalo v jeho postojoch počas celého vojnového obdobia.

Po svojich študentských ľavicových aktivitách celkom prirodzene začal pôsobiť vo vedení študentských komunistických krúžkov. V rokoch 1939-40 však odmietal radikálnu a nereálnu politiku ilegálneho komunistického vedenia a to ho postupne vytlačilo od usmerňovania strany. Gustáv Husák utlmil akúkoľvek stranícku aktivitu a žil svoj súkromný život. Vcelku účinná práca polície odhalila a zlikvidovala štyri podzemné vedenia komunistickej strany. Husák sa opätovne začal angažovať v strane až vo februári 1943 (po víťazstve pri Stalingrade?). Práve vtedy bolo potrebné vytvoriť nové ilegálne vedenie KSS na čele so Šmidkem, ktorý

prišiel z Moskvy. Husák ako najskúsenejší mladý komunista bol odrazu poruke. Šmidke, Husák, Novomeský vedenie vytvorili a pre Husáka začal zadržateľný vzostup.

Spomeniem len najdôležitejšie politické postoje. Začnem slovenskou otázkou. Doteraz bol všeobecne známy Husákov list vedeniu KSČ do Moskvy z júla 1944, v ktorom písal, že na Slovensku by dali prednosť postaveniu zväzovej republiky Sovietskeho zväzu než strate samostatnosti obnovením Československa. Z knihy sa dozvedáme, že to bol autentický postoj, rozšírený na Slovensku.

Začiatkom roku 1940 robilo KSS problém prijať program o obnovení Československa. V júli 1944 poslala ilegálna SNR list prezidentovi Benešovi do Londýna (autori: Husák, Lettrich, Novomeský), v ktorom sa píše: „... rozmáha sa na Slovensku úsilie, aby sa Slovensko ako samostatná jednotka domáhalo v rozhodujúcej chvíli pričlenenia do ZSSR ...“ (str. 264). Na odborárskom zjazde v povstaleckej Podbrezovej viacerí delegáti odmietali obnovenie ČSR (str. 301). V súhrnnej správe o Povstaní Husák napísal, že „...v láske väčšiny Slovákov na prvom mieste sú Rusi a hneď za nimi Česi.“ (str. 336). V septembri poslala londýnska exilová vláda do Banskej Bystrice „pokyny“, aké úlohy má na povstaleckom území vládny delegát. SNR ich jednoducho odmietla a seba označila za najvyššieho predstaviteľa výkonnej moci na Slovensku. Takéto predstavy nemali vyhliadky na úspech vzhľadom na dohody veľmoci o povojnovom usporiadaní, ale zostali žiť pod povrchom. Aj tým si možno vysvetliť ľahkosť, s akou o generáciu neskôr vznikla samostatná Slovenská republika.

Samostatný problém predstavovalo vojenské velenie a organizácia armády. Ak bola pred vypuknutím Povstania veliteľská slabosť Jána Goliana len akademickým problémom, po

vypuknutí Povstania to bol praktický problém zlého velenia povstaleckému vojsku a postupovania Nemcov. Situáciu nezlepšil ani príchod generála Viesta a prevzatie velenia. V jednej chvíli Husák navrhol povolanie sovietskych dôstojníkov do velenia povstaleckej armády. Partizáni situáciu skôr zhoršovali. Ich bojová morálka bola nulová, iba požadovali zásobovanie ako armáda. Nemci ustupovali na všetkých frontoch vojny, len na Slovensku postupovali vpred. Na velenie povstaleckej armády negatívne vplývalo pôsobenie londýnskej vlády. Generáli Golian a potom aj Viest lavirovali medzi pokynmi z Londýna a z Banskej Bystrice.

Súčasný čitateľ s prekvapením hľadá a nenachádza v knihe aspoň zmienky o protizidovských opatreniach za slovenského štátu a ich odozve v ilegálnej komunistickej tlači a v rozhodnutiach komunistickej strany. Ilegálna komunistická tlač bola v tej dobe najrozšírenejšia. Vychádzali noviny Hlas ľudu a množstvo letákov. Niet však v nich zmienky o protizidovských opatreniach vlády a výzvy na ich ukončenie alebo na protesty. S protizidovskými opatreniami sa nikdy nezaoberala ani Slovenská národná rada. Ani v knihe sa o tomto, dnes centrálnom probléme slovenského štátu, nič nepíše.

Komunistická strana na Slovensku aj v Moskve si bola vedomá dôležitosť podpory katolíkov pre Povstanie aj pre povojnové usporiadanie. Husák si toho bol vedomý na prvom mieste. V Povstaní katolíkov nebolo a Husák hľadal cesty ako ich k Povstaní priviesť. Navštívil spolu so Šmidkem banskobystrického biskupa Škrábika a chcel od neho, aby vydal pastiersky list v prospech Povstania. Ten to odmietol. Komunikácia medzi politickým vedením Povstania a katolíckou cirkvou zostala na mŕtvom bode. Zaujímavé pôsobí Husákov postreh, že predstavitelia katolíkov sa skôr dohodli s komunistami ako s demokratmi.

Pri spätnom pohľade na Husákov život vieme, že účasť v Povstaní bola len začiatkom jeho dramatickej politickej dráhy. Možno si želať, že bude nasledovať kniha o ďalších osudoch Gustáva Husáka a jeho rodnej krajiny Slovenska. **Ján Čarnogurský**

Uznesenie Ústrednej rady SZPB konanej 7.–8. 6. 2017

I. Schvaľuje:

1. Plnenie uznesení uložených ÚR SZPB XVI. zjazdom SZPB s pripomienkami (zoznam pamätníkov na obnovu doporučený Vláde SR a MV SR doplniť o pamätníky obetí z radov politických väzňov a účastníkov národno-oslobodzovacieho boja v rokoch 1939–1945, ktorí zahynuli v zahraničí).
2. Vyhodnotenie rozpočtu SZPB za rok 2016.
3. Rozpočet SZPB na rok 2017 a prerozdelenie finančného príspevku Oblasťným výborom SZPB.
4. Správu o činnosti a plnenie uznesení ÚR a P ÚR SZPB.
5. Podporu kandidatúry PhDr. Stanislava Mičeva, PhD. na predsedu banskobystrického VÚC.

II. Berie na vedomie:

1. Hodnotenie činnosti Oblasťných výborov SZPB za 1. štvrtrok 2017 a vyhodnotenie VČS ZO SZPB.
2. Správu Ústrednej revíznej komisie SZPB k plneniu rozpočtu SZPB za rok 2016.
3. Informáciu o príprave spomienkových zhromaždení k 73. výročiu SNP v Banskej Bystrici a 73. výročiu Dňa hrdinov KDO.
4. Informáciu o zabezpečení konferencie na tému „Extrémizmus, neofašizmus a neonacizmus“ dňa 29. júna 2017 v Múzeu SNP v Banskej Bystrici.
5. Zhodnotenie Plánov práce Oblasťných výborov SZPB na rok 2017.
6. Informáciu o medzinárodnej konferencii „Politika nacistického Nemecka voči Slovanom“ konanej 11.–12. 10. 2017 v Banskej Bystrici.

III. Ukladá:

A. predsedovi SZPB

1. Zabezpečiť vydanie zborníka z konferencie „Extrémizmus, neofašizmus a neonacizmus“.
2. Zabezpečiť finančné prostriedky a výrobu pamätnej medaile „Za obetavú prácu“ I. a II. stupňa. *T: 30. 6. 2018*
3. Zabezpečiť finančné prostriedky k 73. výročiu SNP na minimálne 30 autobusov.
4. Predložiť Výboru pre kultúru a vedu NR SR návrh, po dohode s poslancami vládnej koalície, na člena Rady pre vysielanie a retransmisiiu pri najbližšej voľbe Rady (december 2017). *T: 30. 10. 2017*

B. tajomníkovi ÚR SZPB

1. Spracovať a rozposlať Pokyny Ústrednej rady SZPB k zabezpečeniu účasti na spomienkových zhromaždeniach:
 - a) 73. výročie SNP v Banskej Bystrici. *T: 30. 6. 2017*
 - b) 73. výročie – Deň Hrdinov KDO vo Svidníku. *T: 10. 9. 2017*

C. Oblasťným výborom

1. Zabezpečiť masovú účasť členov na spomienkové zhromaždenie k 73. výročiu SNP. Využiť aj vlaky z dostupných vzdialeností. Použiť vlajky SZPB a logické heslá proti prejavom extrémizmu a neofašizmu. O texte hesiel či karikatúr informovať súčasne Kanceláriu SZPB spolu s požiadavkou na autobus (uvedte, či použijete aj ďalší autobus z vlastných zdrojov). Zodpovední: členovia ÚR a Oblasťných výborov. *T: 10. 7. 2017*
2. Na základe porady predsedov a správy zo zasadania ÚR SZPB sa ukladá Oblasťným výborom SZPB, aby vydali príslušné pokyny, aby sa na členských schôdzkach ZO SZPB zaoberali po častiach Programovým zameraním schváleným na XVI. zjazde SZPB.

V Tisovci, 7. júna 2017

Ing. Pavol Sečkář, PhD.
predseda SZPB

Životnú cestu zvládol, ukázal smer a odišiel

Náš priateľ, 91-ročný čestný predseda ObIV SZPB v Michalovciach, priamy účastník 2. svetovej vojny Michal Magura nás opustil 3. júna 2017.

Narodil sa 6. 12. 1925 v Pozdíšovciach okres Michalovce. Po prechode frontu sa dobrovoľne prihlásil do 1. čs. armádneho zboru v ZSSR a 3. 1. 1945 nastúpil v Humennom. Bojový výcvik absolvoval v januári 1945 v Snine, vo februári bol prevelený do Levoče a nasadený do frontovej línie nad Závažnou Porubou smer Ilanovo (pri L. Mikuláši), kde ich jednotka bola začlenená do 4. paradesantnej brigády, 1. práporu a 7 roty.

V polovici marca 1945 bol presunutý na ľavú stranu L. Mikuláša a nasadený do bojov proti fašistom nad Smrečanmi. V bojoch o Bobrovec bol ranejný do nohy. Po liečení vo Vyšných Hágoch a Piešťanoch bol odvelený na ochranu slovensko-maďarských hraníc na Žitnom ostrove – Veľký Meder, Ekeč a Boloň, kde bol šesť mesiacov do usporiadania hraníc. Následne pokračoval vo výkonnej vojenskej prezenčnej službe vo vojenskej posádke v Žili-

ne a Martine. Demobilizoval sa 4. januára 1947 z posádky v Dolnom Kubíne.

Po návrate do civilu znovu nastúpil do práce u firmy Magura v Prešove, kde prešiel rôznymi technickými funkciami: majster, vedúci zmeny, vedúci výroby a riaditeľ v odevnom závode v Michalovciach.

S manželkou Auréliou vychovali dve dcéry a syna. Po prekonaní dlhšej choroby (júl–november 1955) v dôsledku vojnových zranení, bol zvolený za prvého predsedu družstva. V tejto funkcii bol do 30. júna 1987, kedy odišiel do starobného dôchodku.

Michal Magura bol od roku 1972 aktívnym členom SZPB a od roku 1984 aj predsedom I. ZO SZPB. Od roku 1996 bol podpredsedom OV SZPB a od 1. 1. 1999 do 12. 5. 2009 bol predsedom okresného a od 1. 1. 2003 predsedom oblastného výboru SZPB v Michalovciach.

Náš 91 ročný Michal Magura odovzdával životné skúsenosti a zaujímal sa o dianie v SZPB, v republike i vo svete. Vždy tvrdil, chráňte si vybojovaný mier, ktorý je zárukou úspechu a radosti pre všetkých. Táto pravda platí aj dnes.

Za aktívnu činnosť získal vyše 60 vyznamenaní. Vráťane českých a ruských. Za dlhoroč-

nú aktívnu činnosť sa stal doživotne aj čestným predsedom oblastného výboru SZPB v Michalovciach.

Za dlhoročnú aktívnu činnosť, v mene všetkých členov SZPB a členov predsedníctva oblastného výboru SZPB i v mene svojom, vyslovujem Michalovi Magurovi úprimné poďakovanie. Vždy si ho budeme pamätať ako čestného, skromného, láskavého a obetavého človeka.

Rozlúčka s M. Magurom sa konala na michalovskom cintoríne 6. 6. 2017.

Nech odpočívá v pokoji.

Miroslav Prega, predseda ObIV SZPB Michalovce

Aká je bezpečná norma alkoholu pre muža

Dvadsať rokov trval experiment, ktorí uskutočnili vedci vo Fínsku. Chceli zistiť bezpečnú normu spotreby alkoholu pre mužský organizmus. Ako dobrovoľníci sa s nimi na to podujalo dva a pol tisíc dobrovoľníkov.

Vo výsledku sa ukázalo, že muži, ktorí popíjajú alkohol častejšie, ako dvakrát za týždeň, majú väčšiu pravdepodobnosť, že ich schvátí porážka, ako tí, ktorí alkohol popíjajú menej

alebo vôbec. Vedci k tomu poznamenávajú, že triezvy spôsob života taktiež nie je všeliekom.

Rovnaký názor zdieľajú aj vedci z USA, ktorí za nebezpečné považujú aj okamžité vzdanie sa alkoholu. Navyše tvrdia, že mierne pijúci ľudia majú väčšiu šancu dožiť sa vyše 65 rokov, čo sa vraj nedá povedať o chronických alkoholikoch alebo o absolútnych abstinentoch.

ZRNKÁ HUMORU

Mladý muž dlho hľadá do očí svojej vyvolenej až sa napokon odhodlá:

– Drahá, chcela by si nosiť moje meno?

– Neblázní, ja sa predsa nemôžem volať Jano?

* * *

Kolega upozorňuje kolegu:

– Vieš o tom, že máš v našom podniku dvojnika?

– To sa na mňa naozaj tak niekto ponáša?

– Ponáša – neponáša, ale v každom prípade aj on chodí za našou Olinkou.

* * *

V telefóne sa ozve ženský hlas:

– Mám pre teba radostnú správu, budeme mať dieťa!

– To je úžasné! A kto je pri telefóne?

* * *

– Drahá Eugénia, rozohňuje sa mládenec pred vyvolenou svojho srdca.

– Ak dáte prednosť tomu naničhodníkovi, zabijem najprv vás, potom jeho a napokon seba.

– Ak vám nezáleží na poradi, prihovám sa za opačný postup.

* * *

– Prečo si vyskočil z okna?

– Pretože ma klamala.

– Ale kvôli tomu, že tá žena klame sa predsa neskáče z okna!

– Áno, ale ona povedala, že jej manžel sa v žiadnom prípade nevráti večer domov.

* * *

Byt horí. Manžel zachraňuje manželku.

Susedia, čo sa dá.

V tom sa zo skrine ozve hlas:

– Zachráňte aj nábytok!

* * *

Dôchodcovské

Babičke ukradli pred odchodom bicykel a tak tam sedí a narieka.

Okoloidúci sa jej pýta: – A volali ste na políciu?

– Volala.

– No, a čo vám tam povedali?

– Že oni to neboli.

* * *

Rozprávajú sa dvaja kamaráti a jeden sa zveruje druhému:

– Dedo mal pravdu, keď mi hovoril, aby som nechodil do bordelu, že by som videl veci, ktoré nemám vidieť.

– A čo si tam videl? Výzvedá kamarát.

– Deda!

* * *

80-ročná babička sa chváli 15-ročnej vnučke:

– Ja, keď som bola v твоjich rokoch, tak už som pracovala.

– Babi, až ja budem v твоjich rokoch, tak ešte pracovať budem.

* * *

– Dedo, na čo sa tešíš viac, na sex alebo na Vianoce?

– Splytuje sa babička.

– Na sex, Olinka, ale Vianoce sú častejšie.

* * *

Rybárske

– Kde si bol včera večer?

– Na rybách.

– Čo si chytil?

– Štuky.

– Koľko si ich chytil?

– Ani jednu.

– Potom ako vieš, že si chytil štuky?

pomôcky:	žrd na voze	krík	opica	vyslovovateľ	autor výroku:	ušľahaná pena z bielkov	niečím ostrým porušuj	predložka	kto vyznáva asketizmus	konali	stryko	spracúva pilou
okované vedro pri studni					lesné zviera					čitoslovce		
					klietka, po česky					prasknutia		
2. časť tajničky										drávid		
chem. zn. erbia				vlečný čin				kábel, po česky				
				1. časť tajničky				patriaci chalanovi				
	vrazi	štích					odborníci v chémii					
		značka cigár					domáci vták					
čakateľ do rehole						robil prekážky					dranim odstránil	ruské ženské meno
						náš hokejový brankár						
výzva					dával soľ do jedla					osobné zámeno		
					dravý vták					daj dieťa do perinky		
pera (bás.)					kurie oko					či, po česky		
					veľký nejedovatý had					hudobná stupnica		
chem. zn. argonu				hnedý, po nemecky				planéta				
				tlak krvi (skr.)				osobné zámeno				
2. časť tajničky												
prehľadala vlasy							prevalovala					

Správne vylúštenie tajničky z č. 11 znie: **Nenávisť je duševný vred.**

Knihu posielame **Mirkovi Libovi do Košíc.**

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.

BOJOVNÍK

Vydáva Slovenský zväz protifašistických bojovníkov • Šéfredaktor Dr. Vladimír Mikunda, editor Dr. Vladimír Dobrovič, redaktorka Mgr. Adriana Mikundová, tel. 02/38 10 49 48 • Internet: www.szpb.sk, e-mail redakcia: sefredaktor@szpb.sk, bojovník@szpb.sk, zlata.haringova@szpb.sk • Redakčná rada: predseda – Viliam Solovič, tajomník Dr. Vladimír Dobrovič, členovia – Doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc., RSDr. Jozef Petrás, Mgr. Ľubomír Jančo, Doc. PhDr. Viliam Longauer, CSc., JUDr. Jozef Pupala, PaedDr. Jozef Rodák • Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Štúrova 8, 815 72 Bratislava • IČO 00177431 • Neobjednané rukopisy a fotografie sa nevracajú • Vychádza dvojtyždenné, cena jedného čísla 0,70 € (0,44 € pre predplatiteľov) • Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty • Objednávky (aj do zahraničia) vybavuje Slovenská pošta, a.s., Stredisko predplatného tlače, Uzbecká 4, 820 14 Bratislava 214, e-mail: predplatne@sposta.sk • Predaj v novinových stánkoch zabezpečuje MEDIAPRINT-KAPA, Pressegresso, a.s., Vajnorská 137, 831 04 Bratislava • Tlač: DOLIS, s.r.o., Grösslingova 45, 811 09 Bratislava • Grafická úprava: Peter Procházka – G-T-P. Ročník XLI (LXII) • Podávanie novinových zásielok povolené riaditeľom pošt pod č. 2606/93 zo dňa 27. 7. 1993 a RPR poštu Ba 12 z 15. 12. 1993 pod č. 191/93 • Index č. 49 036, ISSN 0323-2018 • Evidenčné číslo: EV 204/08. Titul neprešiel jazykovou korektúrou.

HISTORICKÝ KALENDÁR

22. jún 1941 – K tomuto dňu mal Hitler podmanených už 11 európskych krajín. Na nemeckom útoku proti ZSSR sa podieľalo 153 nemeckých a 37 satelitných divízií. Po mesiaci bojov, napriek obrovským stratám vojakov, sa obrancovia počtom vojakov vyrovnali útočníkovi. Hitler už prevahu v počtoch osôb nikdy viac nedosiahol. Napriek tomu, že vojakmi ho posilnili všetky európske krajiny okrem Bulharska, Srbska a Grécka. Slovenský štát dal Nemcom k dispozícii 50689 mužov.

Dnes už nie celkom je pravda, že Nemecko zaútočilo proti ZSSR bez vyhlásenia vojny. Veľvyslanec Schullenburg sa hneď po polnoci 22. 6. 1941 snažil dostať k Molotovovi (práve s vyhlásením vojny), no nepodarilo sa mu to. Nebol Molotovom prijatý do 06.00 hod. rána.

22. jún 1941 – W. Churchill v britskom rozhlase: „Ruské nebezpečenstvo je aj našim nebezpečenstvom a nebezpečenstvom pre Spojené štáty, rovnako tak, ako vec každého Rusa, bojujúceho o svoj dom, je záležitosťou slobodných ľudí a slobodných národov na celom svete“.

22. jún 1944 – Začiatok Bieloruskej operácie (Operácia Bagration), najväčšej bitky a zároveň najväčšej porážky Wehrmachtu v 2. svetovej vojne. Na prach je rozmetaná skupina armád Stred.

23. jún 1939 – Tisova vláda uzavrela s hitlerovským Nemeckom dohodu, ktorá umožnila Nemcom drancovanie slovenského hospodárstva a koloniálnu závislosť slovenského štátu.

23. jún 1941 – Zverejnené je vyhlásenie (vojny ZSSR) prezidenta a vlády, že slovenská armáda sa pripojila (26. júna 1941) k nemeckej (priradená k armádnej skupine Juh) v boji proti ZSSR (50689 mužov).

23. jún 1941 – Cynický senátor a neskorší prezident USA H. Truman povedal: „Ak bude víťaziť Nemecko, musíme pomôcť Sovietskemu zväzu, ak bude víťaziť Sovietsky zväz, musíme pomôcť Nemecku, a čím viac sa obaja budú drtiť, o to lepšie.“

Americký prezident Roosevelt sa už 24. júna 1941 vyjadril, že USA sú ochotné pomôcť ZSSR.

24. jún 1942 – Zničené sú Ležáky neďaleko Chrudimi, zastrelených je 34 obyvateľov obce.

Podľa hlásení nového ríšskeho protektora Kurta Daluege Hitlerovi bolo od 27. mája do 3. júla 1942 popravených 1357 českých vlastencov, nepočítajúc do toho obeť z Lidíc a Ležákov.

Všetko to skončilo rozsudkom smrti nad 252 ľuďmi v Mauthausene. Všetci, vrátane detí, boli popravení na nátlak Heydrichovej vdovy dňa 24. októbra 1942.

26. júna 1941 – Uskutočnilo sa bombardovanie Košíc, ktoré je dodnes záhadou. O 13.08 hod. z juhovýchodu prileteli nad mesto tri lietadlá, urobili polkruh a zhodili celkom 29 bômb ruskej výroby zo závodu Putilov-Stal' na dve kasárne, na budovu pošty a na obytné domy. Následkom bolo 30 mŕtvych, z nich tri deti, a 285 ranených.

26. jún 1944 – Pplk. gšt. Ján Golian žiadal MNO v Londýne (konkrétne gen. Ingra), aby nedovolili bombardovať Dubovú a Podbrezovú, nakoľko ležia v záujmovom priestore povstania. Napriek tomu sa 20. 8. 1944 bombardovanie Dubovej uskutočnilo. Bratislavská Apolka bola bombardovaná už 16. júna 1944.

29. jún 1944 – V Bratislave zasadala SNR a posúdila plán povstania, ktorý predložilo Vojenské ústredie. Schválený plán, odovzdaný čsl. vláde do Londýna predpokladá dva varianty začiatku: 1. buď v koordinácii s Červenou armádou a dvomi divíziami dislokovanými na východe Slovenska, alebo 2. ak dôjde k nemeckému obsadzovaniu Slovenska.

30. jún 1943 – Benešova vláda prijala zásadné rozhodnutie o slovenskej otázke: uznáva jedine „suverénny národ československý“! Slovenským národným povstaním zmizla aj myšlienka jednotného národa československého. No nie štátna myšlienka československá!

1. júl 1944 – V oslobodenom Minsku sa konala veľká prehliadka partizánskych jednotiek, medzi ktorými pochodovalo niekoľko stoviek Slovákov.

7. júl 1937 – Japonská invázia do Číny, dátum, ktorý ázijské krajiny považujú za začiatok 2. svetovej vojny. Dňa 27. 7. Japonci obsadili Peking, a na ďalší deň prístav Tientsin, po trojmesačnom obliehaní aj Šanghaj. A ešte pred koncom roku obsadili vtedajšie hlavné mesto Nanking.

7. júl 1941 – V Báčke v Juhoslávii vzniká prvá slovenská partizánska skupina. Neskôr sa rozrástla na Prvú slovenskú partizánsku odiel a v roku 1944 na Prvú slovenskú partizánsku brigádu.

7. júl 1944 – Americké letectvo podniklo útok na Škodove závody v Dubnici nad Váhom, kde sa vyrábali delá a motory. Zahynulo 16 ľudí, 30 bolo zranených.

9. júl 1940 – Za účasti čs. letcov začala sa bitka o Britániu. Luftwaffe útočí na konvoje v prielive La Manche. Vo Veľkej Británii sa Deň bitky o Britániu oslavuje 15. septembra. Ide o dátum, ktorý sa stal pre túto bitku prelomovým.